

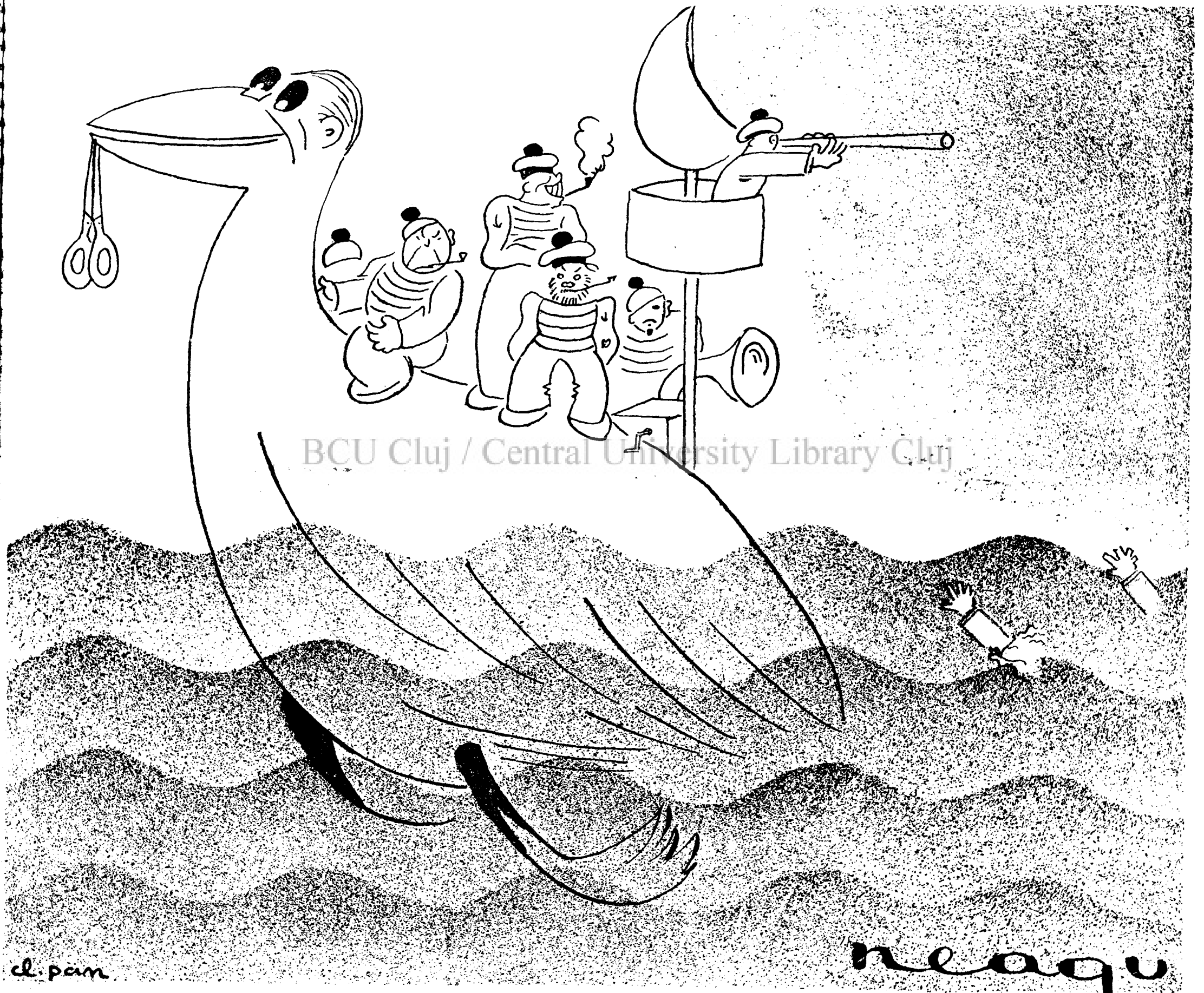
CROUCIADA ROMÂNII SĂMURULUI

SAPTAMANAL DE ORIENTARE POLITICA SI SPIRITUALA

ANUL I, Nr. 14.

Director: MIHAIL STELESCU

Apare JOIA

Arca guvernamentală

Semnează :

Panait Istrati, Mihail Stelescu, Const. Caragea, Sergiu Lecca,
Dem. C. Milozi, Const. Barcaroiu, Paul Bărbulescu, Aurel
Chirescu, Mircea Mateescu, Ion-Aurel Manolescu, Mihail
Ilovici, Alexandru Talex și Al. Redea
SPORT -- CRONICI -- MARGINALE

8 pagini

JOI 7 MARTIE 1935

2 Lei

Propagandă prin sport

Printre banalitățile cotidiene, ce se reduc azi la, crime pasionale, violuri, sinucideri, sau demisiile cutărei ori cutărei excelențe din guvern — pentru ca după maximum 24 ore să revină, regretând o eșuare, sau bucurându-se că a reușit să și împună punctul de vede în atâtea și atâtea afaceri veroase, — un spectru de reliefează și îngrozește: războiul.

Din milioane de piepturi, se au de acelaș horcăit de fricoși lași ori alte bazaconii ce se tem.

Luctul e prin sine logic, deoarece supraviețuitorii masacrului din 1914—1918 se gândesc nu numai la ceia ce a fost, ci și la ceia ce... va fi.

Dar ne întrebăm, dacă această frică e sau nu întemeiată; un război ar fi necesar astăzi pentru o regenerare, dar el nu va porni din nici o parte, deoarece nimeni nu-și asumă răspunderea unui sfârșit dezastruos.

Pacea nu e amenințată, decât de cramponările utopice ale conferinței dezarmării de la Geneva.

Or cât ar părea de paradoxală, aceasta e o realitate incontestabilă și desfid pe toți acei ce caută să confirme contrariul, deoarece pacea nu se poate păstra decât cu armele, singurele în măsură să oprească orice avânt nebunesc.

Apoi, aceste războaie, pornesc și din zugrăvirea unor „realități” inexistente, de către unii interesați; azi, deși se zice că am ajuns la apogeul cultului, popoarele se cunosc cu atât mai puțin — deci o antiteză a aceia ce ar trebui să existe.

Și totuși, popoarele se cunosc reciproc, dar numai prin diplomați, s'au mai bine zis, diplomații se cunosc între ei!

Imi amintesc, că acum trei ani, cu ocazia olimpiadei sporturilor de iarnă ce a avut loc la Lake Placid în America de Nord, a luat parte la concursurile de bobs-leigh și compatriotul nostru Lt. Alex Papană, care la reînnoire, a spus că atunci când s'a anunțat că reprezentantul României a bătut recordul părții, toți au rămas cu gurile căscate, dar nu de performanța reprezentantului nostru, ci de un nume, de care habar n'aveau.

Ba unii mai curioși — turiști ce aveau câte un mic atlas — au încercat să o găsească prin... Asia Mică.

Ei da, nu vă mirați, prin Asia Mică; cine s'ar fi așteptat la așa ceva, că doar avem diplomați — ca d-l Titulescu de pildă, care a fost de 2—3 ori președintele Societății Națiunilor.

Și totuși... S'a dovedit, încă odată, că nu diplomații sunt acei ce apropie și dau ocazia unor cunoașteri reciproce între popoare.

In primul rând, popoarele s'ar putea cunoaște prin literatură, artă etc., dar aceasta, e numai cunoștință, și cum astăzi, această literatură e inexistentă, trebuie să găsim alte mijloace mai mult sau mai puțin permanente.

Căci lăsând hazardul să ne facă mari și cunoscuți, mă tem că vom muri anchilozați.

Iar în ce privește presa e o situație și mai jalnică, luându-mă

după dânsa — vă spun sincer — așa vedea în hitlerist o matahală, cu câte un pistol în fiecare mână, un topor la brâu și un cuțit între dinți, iar în comunist, un arhanghel ce se lasă pe sine, ca să-și ajute semenul.

Deci, două lucruri ce se bat în cap cu realitatea, două mijloace nu numai ineficace, dar chiar dăunătoare.

Singurul și cel mai sigur mijloc de cunoaștere și prietenie, rămâne cu siguranță tot sportul.

Prin el, se poate menține un contact permanent necesar consolidării unei prietenii, ce nu trebuie să rămână însă pur sportivă.

Am spus și repetăm, că sportul e cel mai eficient mijloc de propagandă, însă pe lângă el, trebuie să luptăm să ne cunoaștem și spiritualmente; să creem o literatură sănătoasă, ca să dovedim vitalitatea spiritualității noastre nu obiectiv pornografic și mai știu eu ce.

Dar asupra acestei laturi, vom reveni într-unul din articolele viitoare.

TOMA ALEXANDRESCU

Popas Duminical

C. F. R. — A. M. E. F. A.

In Capitală se vor ciocni muncitorii arădeni A.M.E.F.A., cu C. F. R.; după excoelenta comportare a acestora în matchul cu Venus și după lamentabila figură reușită de arădeni în matchul cu Ilsa — căreia i-au cedat Duminica trecută pe propriul teren, rezultatul nu poate fi decât unul: victoria C. F. Reului, rămânând a ne arăta ei — pe teren — cu ce scor.

La Cluj, România revelația turului, va primi replica chinezului, cealaltă revelație; va fi un match dur, din care nu se știe cine va eși învingător, deși prima șansă o are Chinezul.

Al treilea match, se va disputa la Oradia confundându-se cu derby-ul local:

CRIȘANA — C. A. O.

In toamnă C. A. O.-ul a învins cu 3—1, după un joc extrem de strâns și al cărui rezultat nu a re-dat atât de fidel proporționalitatea forțelor și fazelor.

Acum, C. A. O.-ul a învins Universitatea cu 8—0, un rezultat, pe care nu trebuie să punem mare preț, deoarece clujenii s'au prezentat neantrenați.

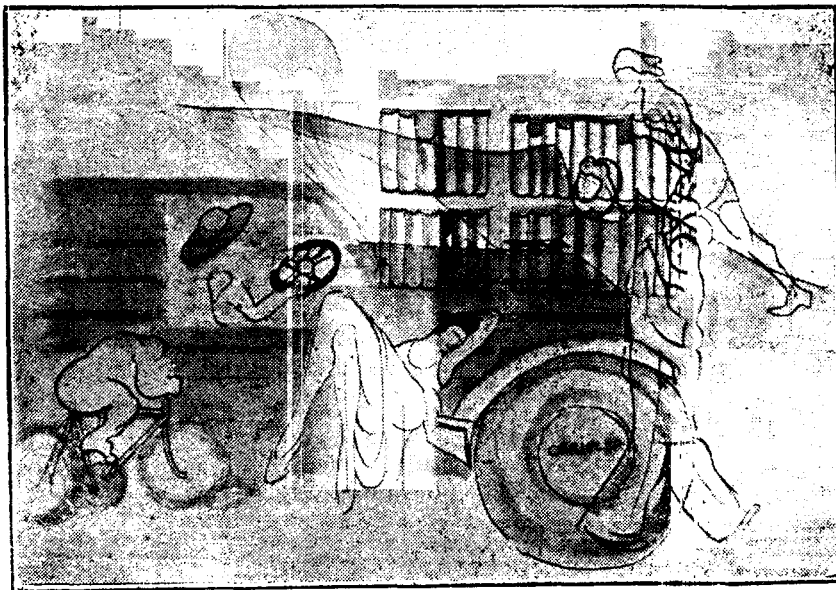
In ce privește rezultatul final, n'ar fi exclus ca C. A. O.-ul să repete rezultatul din toamnă, deși pentru noi, favorită e Crișana.

In sfârșit, ultimul match al zilei, se va disputa la Arad, între

RIPENSIA — GLORIA

După figura făcută Duminică în fața Unirii Tricolor și luând drept criteriu draw-ul reușit în compania Chinezului învingător de Duminică al Ripensiei, favorită pare Gloria, totuși dorința cu care vor lupta timișorenii să se reabiliteze, le va putea aduce un match nul.

In cadrul primei zile a diviziei B, se vor disputa următoarele matchuri: Macaby — Prahova la București, match în care albaștrii vor învinge la scor, Ilsa — C. A. T. la Timișoara, favorită fiind Ilsa și S. S. Sibiu — Mureșul la Sibiu, unde gazdele vor trebui să plece steagul.

Brânduș.

Desen.

EVENIMENTE DIN PROVINCIE

BRAȘOVUL CERERE LUMINA, CĂT MAI MULTA LUMINA.

Orașul lui Brașov, orașul vechilor tradițiilor naționale și religioase, este însuflețit de un dor tot mai ridicat, spre vârful tot mai înalt, spre o cultură cât mai intensă.

Doi oameni însufleții de ideul luminării maselor au căutat să aducă în fața concetățenilor lor cele mai ridicate valori ale intelectualității noastre. Acești oameni sunt: D-l Moșoiu, Dir. liceului «Andrei Șaguna» și D-l Bălăcescu prof. la Liceul «Dr. Ioan Meșotă. Cu toată dorința lor de bine, un cuvânt trebuie spus: imi pare că este un fel de antagonism între cele două ligi culturale. Având un țel comun, ar trebui un ritm, armonic în opera ce și-au propus a realiza, o regulată schimbare: într-o Duminică la un liceu și într'altă Duminică la celălalt liceu. Părându-mi se o mai vie activitate la «Liga Culturală» a d-lui Bălăcescu, voi căuta în câteva rânduri a evidenția rezultatele obținute până în prezent, și a săpa în răbojul «Ligii» câtuva din modestii cărturari pe cari am avut fericea a-i asculta.

D-l Lecca Moraru, a cântat ca din Eminescu pesimist, (așa cum îl cunosc superficialii) să facă cea mai strălucitoare figură a literaturii noastre, (nu cum este înțeles de obicei) prin crezul său național conservator.

D-l Nichifor Crainic a vorbit despre «Gheorghe Coșbuc poet al rasei «Confărăța a decurs senin și în satisfacția mereu crescândă a audi-oriului.

DELA GURA MOTRULUI

FAPTELE UNUI NEGUSTOR PLOEȘTEAN: IANCU AVRĂM

In timp ce pe toate căile și prin toate mijloacele posibile se cere cât mai energic aplicarea legii «protecției muncii naționale», este necesar să arătăm și unele fapte pe cari le săvârșese patronii mai mici, în sensul călcării acestei legi.

In orașul nostru pe Str. Regală No. 25 există depozitul de vinuri al d-lui Iancu Avram. Din 26 persoane ce ajută susținutului «Iancăla» la practicarea rentabilității său comerț, români nu sunt decât 4 (patru).

De pe urma acestui străin sânt azi negustorii rămași pe drumuri.

A dat vinuri pe credit, chiar când negustorul se oferea să plătească cu bani gata. A dat pe credit cu un singur scop: ca mai târziu să-i scoată averea în vânzare spre a se despăgubi de sumele datorate. Fără nici un pic de milă, privea cum gospodăriile românilor sunt vândute la licitație, ca la urmă tot el să puie stăpânire pe aceste bunuri, ajungând ca astăzi să posede nenumărate proprietăți atât la oraș cât și la sate.

Ar putea fi vreun suflet român capabil de asemenea fapte? Credem că nu! Și mai credem că nici chiar el, Iancu Avram, sau mai bine zis conii săi, nu vor avea parte să se bucure de averea strânsă pe aceste căi atât de murdare.

Iar acum «pour la bonne bouche», să pomenim și de fiul său: homosexualul Solomon Avram zis Nelu.

Dacă tatăl său are satisfacție să-și bată joc de negustorii români prin depozitarea acestora de averi, fiul are altă satisfacție și anume: chiar de așa bate joc de români. In cele din urmă însă, mendrele acestui homosexual au fost puțin întreprinse de vigilenta poliției.

Noi cerem, pe cât posibil, ca acest ne-trebnic să fie pedepsit conform legilor.

I. I. CONSTANTINESCU
Coresp. Ploști

O NEDREPTATE

Un caz desuil de cindat se petrece in orașul nostru.

Cu ocazia întocmirii bugetului pe anul 1934 la ministerul Instrucțiunii publice s'au prevăzut burse, dintre care s'au dat 10 și pentru liceul de băieți «I. C. Brătianu».

Au reușit să ia examenul, care s'a ținut pentru acest motiv, 10 elevi, băieți de țărani și învățători, printre care se găsesc și 2 orfani de război.

Cu ocazia recentei adunări a comitetului școlar, s'a hotărât ca bursieri să plătească taxa școlară în întregime, cu toate că, acești bursieri înaintase cereri, pe baza cărora trebuiau să fie scutiți. Lucru de mirare e că și cei doi orfani de război sunt supuși hotărârii comitetului.

Întreb acum pe d-nii membrii ai comitetului, ce-au făcut cu legea în care se prevede că bursieri sunt scutiți de orice taxă? Ce-au făcut cu legea, prin care orfanii de război sunt ușurați de această greutate? Dr ce-se interesează pe domniile lor de legi. Legile sunt făcute de cei din București și numai ei trebuie să le respecte.

Public acest articol cu un vădit scop de a ajunge în fața d-lor de la minister, spre ași da seama de felul cum funcționarii în subordine, respectă legea. Deasemenea doresc ca acest articol să fie oglinda în care d-nii membri ai comitetului să-și privească laudabila faptă, de a dîjmuși ajutorul cel dă ministerul celor săraci.

Correspondent Pitești
I. STANCU

CORRESPONDENȚII NOȘTRI DIN PROVINCIE

Ploști, I. I. Constantinescu; Iași, Petre P. Nicolau; Pitești, I. Stancu; Timișoara, Vasile Crășmariu; Sibiu, Gh. Scovarză; R. Sărat, Georgescu-Obreja; Galați, Dimitrie Roșca; Oravița, Adam N. Gaita; Bărlad, Mircea Grossu-Mygro; Brașov, Dela Gura Motrului; Găești, Mihail Ilovici; Brăila, Grigore L. Tiberiu.

D-nii corespondenți care nu se găsesc trecuți în acest tablou sânt acei care nu au mai dat semne de viață și dacă până într'o săptămână nu ne răspund li se vor retrage public dreptul de a reprezenta gazeta noastră.

RASPUNS

Scrisoarea ta venită de departe
A sunat surd și rânduri de dorințe
Ce presărau trecutele credințe
Le citeam calm, cum a-și citi o carte.

Din ea a răsărit peste morminte
Trecutul nostru îngropat de mult.
Dar floarea de hârtie ce ascult
E moartă! E clădită din cuvinte.

Răspunsul stă pe zâmbetu-mi amar,
Când mă întreb de ai scris oare mie,
Nu te înțeleg! Sfârșitul nu învie —
Și noi suntem sfârșitul: e'n zadar!

LAERTES

Voicu Cojocaru

▲ Cetitorii noștri își mai amintesc de debutul poetic în coloanele Cruciiadei, al muncitorului VOICU COJOCARU. Re-imprespătam această frumoasă amintire, cu o alta nouă, și care trădează oricărui binevoitor, curba unei evoluții sufletești și tehnice.

Credem, că Voicu Cojocaru prin multă strădăire și folosindu-și sensibilitatea, rău încolțită de asprimea împrejurărilor va reuși să dea odată, ceva care să-l definească.

Până atunci îi vom publica încercările ajutându-i cinstit o evoluție.

Suspiniul foamei

E noapte-afară, e târziu
Și n'au liniște adăncă
Doar vântul urlă a pustiu
Lovind în noapte ca într'o stâncă.

Nici eu nu dorm, stau și privesc
Cu jale la copiii mei
Ce-au adormit plângând, flămânzi.
Mă doare sufletul de ei,

Căci n'au mâncat nici azi, nici ieri
Și nu știu de-or mânca și mâini
Și foamea n'are mângâieri,
Decât uscate coji de pâini

Cu lacrimi multe, plâng în soapte
Ș'aș vrea mereu să fie noapte
Să doarmă mult să doarmă lin
Să nu mai simtă al foamei chin.

O! dar visează, scot suspine,
Se mișcă des, nu dorm ușor
Sontesc din buze «tată... pâine...»
Și'i ca de ceară fața lor!

Sdrobit de jale mă gândesc
Să plec în noapte, și din stânci
Să scot o pâine, să-i hrănesc
Dar stâncei'ă piatră... Iar ei is cinci!

VOICU COJOCARU

BIBLIOGRAFIE

● Primim:
PORUNCA VREMII, tribună de luptă naționalistă.

VRAJA MĂRII, dir. Sorel Avramescu. Colaborări îngrijite.

LUMINĂ DIN LUMINĂ, revistă de cultură religioasă.

APĂRAREA NAȚIONALĂ, organ oficial al L. A. N. C.

SOLIA DREPTĂȚII, apare la Orăștie. Dir. Dr. Alex. Herlea.

GLAS ROMÂNESC, din regiunea se-cuizată. Redactor: Oct. M. Dobroiu.

OCORUL, organ al partidului pr. av. V. G. Alexe.

CUVÂNTUL SATELOR, gazeta de cultură, muncă și organizare. Apare la Timișoara sub conducerea unui comitet.

PROVINCIA, organ independent, apare la T. Severin.

ALBINA, o bună foaie de îndrumare a poporului, redactată de D. Ciurezu.

CURRENTUL NOU, organ cultural de informații și luptă antirevizionistă.

CURIERUL, dir. Valer Spătar.

ZBICIUL, ziar democrat din Timișoara. Director: Ioan Jucu de Banat.

SIBIUL, cel mai informativ săptămânal sibian. Redactor: Eugen Teodorescu.

INSEMNĂRI, dir. St. Botez-Rey.

RÂNDURI, revistă lunară din com. Finaț-Bihor.

TINERIMEA PATRIOTICĂ, gazeta tineretului ilfovean.

TIMPUL, apare săptămânal la Cernăuți.

COLABORĂRI, revista tineretului intelectual. Dir. I. C. Alexandru.

OBSERVATORUL, ziar de atitudine și cursă. Dorohoi.

Numerus... politicianus

de PANAIT ISTRATI

Mai întâi de toate, să-mi dea voe redacția Cruciadei s'o hiritesc pentru cavalerismul de care a dat dovadă tuturor, inserând — fără să-i adaqe vreo surdină — în tempestiva mea „Intâmpinare“ publicată în numărul trecut al revistei. De asemenea e demn de toată lauda bărbătescul ei răspuns, în care, pedeoparte, recunoaște că am dreptate când apar linia de orientare a Cruciadei, iar pe de alta, pune punctul pe i, observând că această linie de orientare n'a fost impusă de nimeni, nimănui, ci s'a născut ea singură și a devenit de la sine „condițiunea absolută“ a colaborării noastre paralele, în urma amicalelor confruntări de idei cari au avut loc în văzul și auzul publicului cititor al Cruciadei.

Nici eu n'am înțeles altfel, dar m'am exprimat confuz.

Ei bine, dușmanul poate să se bucure, iar prostul de la galerie poate să râdă, fiindcă de-aceia dușmanul e dușman, și prostul e prost; eu însă pretind că acest fel de-a lua m'or pe cititor în conflictele inerente unei colaborări între două foste extreme, e greu de înțeles în analele luptelor politice. El dovedește că la această Cruciadă, nu există INTERESE cari să fie în joc, ci numai IDEI. Și dacă într'adevăr interesele sunt bogate în „rufe murdare“ cari nu se pot „spăla“ de cât... „în familie“, apoi ideile sunt asemănătoare acelor prunci sănătoși pe cari poporul îi dezbracă și îi spală în mijlocul curții neimpresumite, sub văpaia soarelui, în admirația trecătorilor cari strigă din uliță: „Ptiu, să nu-i fie de deochiu, că frumos băiat ai, Leanco!“

Da, Cruciada va face prima dovadă de românism robust, refuzând să fabrice, pentru uzul alegătorului moment, acele „comunicate“ senine de partid, sau acele dulcele răfuei redacționale, gen Cuvântul Liber („liber“, sic!) destinate cititorului bleg, dar cari de fapt nu înșală pe nimeni, „omul din stradă“ înțelegând totdeauna că în dosul ușilor (capitonate sau nu) compariții s'au certat și scuiptat ca țigani, fie și numai la figurat.

La Cruciada, omeneștele conflicte și, poate, chiar dezbinări, neavând nimic de cocoloșit, trebuie să se desfășoare la lumina zilei. Să ne aducem aminte de frumosul exemplu de curățenie sufletească pe care Montesquieu îl dădea secolului său când, rupând o mare și veche prietenie cu mai nu știu ce abate, își oprea cunoștii pe stradă și le spunea: „De-acum încolo, să nu mai ascultați pe abatele X când vă vorbește de mine, nici pe mine când vă vorbesc de el, căci ne-am certat și nu mai suntem prieteni“.

*

Iată acum o chestiune foarte gravă, asupra căreia s'ar putea ca vederile mele să fie cu totul diferite de ale prietenilor mei „cruciați“.

Este vech'ul „dada“ al antisemitismului universal: numerus clausus, devenit brusc, și la noi, o arzătoare problemă de rezolvat, de când d-l Vaida („jetant son bonnet par-dessus les moulins“) a declarat pe față că își face din el un punct de program de guvernământ.

Eu știu cât de scump este inimii unui fost „legionar“ acest falnic

standard al „jidovului“, cauză a tuturor relelor de pe pământ și bănuiesc cât am să-i devin de antipatic când am să încerc aci să-i dovedesc pe scurt la ce puțin lucru se reduce marea lui revendicare. Am să-i deviu antipatic, se poate, dar când oare m'am condus eu în viață în așa fel ca să deviu cuiva simpatic, în paguba convingerilor mele?

Numerus clausus!

El nu se poate trata decât în două feluri.

Primul fel: în toată echitatea.

Al doilea fel: cu... anasăna!

Să luăm primul fel și, ajutați numai de bun simț, să încercăm a-l traduce în fapt. El pune chestiunea pe terenul proporționalității, și eu am spus în articolele mele precedente că n'am nimic de zis împotriva aplicării acestui principiu, căci trebuie să fie cineva nebun ca să pretindă că e drept și uman să mănânce pâine patru „streini“ (minoritari, Evrei) și numai un Român, când proporția populațiilor respective este tocmai în raport invers.

Acum să trecem pe teren.

Cel dintâi, d-l Istrate Micescu, devenind port-parolă al avocaților fără procese, ne arată că, la baroul de Ilfov, din aproape cinci mii de avocați, aproape jumătate sunt Evrei, minoritari. Bun. Aplicând principiul proporționalității în chipul cel mai arbitrar, să zicem că vom reduce pe acești avocați „streini“ cu pașaport românesc, dela două mii, la două sute.

Ce rezultă de aci? Că clientela celor o mie opt sute înlăturați, va cădea peste noapte în pestelca națională a avocatului antisemit? Dar eu presupun că acea clientelă este și ea tot „streină“, căci nu cred că un Român, având nevoie de un avocat, își alege tocmai unul evreu, așa cum face când ocolește măcelăria murdară și scumpă a lui nea Ghiță, ca să cumpere carne bună și convenabilă dela Ianoș, sau o pereche de ghetete de la Avrum.

Și atunci? Nu e oare logic să presupui că toată, sau măcar marea majoritate a clientelei evreiești și minoritare, va reveni celor două sute de avocați străini rămași în barou (rămași, prin ce criteriu? prin tragere la sorți?), mai ales când bănuim cât de implacabilă va fi ura acestei clientele, după un astfel de triumf al xenofobiei?

Așa judec eu, condus de bunul simț. Dar se poate să mă înșel.

Mai departe.

Al doilea cuvânt cu aparență de documentare, l-am auzit la d-l prof. Giurescu, care a spus de la tribuna Camerei că „avem azi în învățământul secundar circa șaiszeci de mii elevi la cincizece milioane de Români, cu patruzeci și cinci de mii elevi la patru milioane de minoritari“.

Ce vor să spună cifrele acestea? Că Românii au prea puțin elevi? Sau numai că minoritarii au prea mulți? În cazul întâi, leacul e ușor: guvernul nostru patriotic n'au decât să trimeată la școli înalte pe toți feciorii de țărani, așa cum face statul sovietic cu „proletariatul“ lui. Asta nu e treaba minoritarilor.

Treaba minoritarilor începe însă de îndată ce aceleași guverne patriotice ar voi să le stăvilească accesul la învățătura superioară, căci, ar putea să ne întrebe Ungurul sau Evreul: „Cu ce drept voiți dvs. să ne împiedecați să ne instruim copiii?“

Da, să-și instruiască copiii! Pur și simplu. Nu e voe? De ce?

D-l profesor Giurescu nu ne-o spune.

Ne spune în schimb, cu acelaș prilej, că ar fi bine ca d-l ministru de interne să ia măsuri împotriva

Cuvântului Liber, fiindcă această revistă și-a permis să întrebe pe mai mulți intelectuali ce cred ei despre viața liceeanului nostru sub părinteasca oblăduire a profesorului român, iar cei întrebați au răspuns cum au răspuns.

Am avut plăcerea să fac cunoștința d-lui Giurescu, în casa unui distins diplomat strein, dar, din puținele lucruri discutate atunci împreună, n'am înțeles că d-sa e mai fascist decât mine. Căci eu nu sunt fascist decât cu cei cari, ca d-l prof. teolog dela Iași, spun că vor pune la zid pe oricine nu le împărtășește părerea. Atât. Și Cuvântul Liber, oricât ar cocheta cu comunismul, n'a spus niciodată că cineva trebuie pus la zid pentru ideile lui pașnice. Așa că eu nu prea înțeleg cum poți practica teroarea împotriva celor cari o repudiază, chiar și în cazul când aceștia se contrazic, admirând fie „socialismul“ lui Stalin, fie pe cel al lui Hitler, deși ei se pretind democrați nevoie mare.

În felul acesta, ar urma ca noi aceștia dela Cruciada să fim în curând, nu numai suspendați, dar chiar puși la zid, căci, de îndată ce se va ridica cenzura, avem de gând să spunem stăpânilor acestei țări lucruri mult mai neplăcute decât fleacurile pe cari le-ar spune Cuvântul Liber, chiar într'un regim de libertate.

Nu e voe? De ce? Oare, omenirea nu mai are dreptul să spuie că i-a ajuns cuțitul la os, când într'adevăr i-a ajuns?

Foarte curioace, moravurile politice ale partidelor noastre „țărăniști“, — și acum ajungem la numerus valahicus al d-lui Vaida.

Dintre toți bărbații noștri de stat, d-l dr. Vaida Voievod mie cel mai simpatic, — nu fiindcă a-

cum doi ani, aflând că sunt în mizerie neagră, m'a chemat și mi-a acordat un mic ajutor, (căci mie țara mi-e datoare măcar atât cât îi este datoare d-lui Titulescu), — ci numai fiindcă d-l Vaida știe „să-și asvirle căciula pe deasupra morilor“, cu o desinvoltură vrednică de toate cauzele sfinte.

Cu o condițiune: trebuie ca, într'adevăr aceste cauze să fie sfinte. Or, ce ne spune d-sa, în discursul dela Cluj? Anume că, cutare și cutare industrie din Ardeal nu întrebuințează Români decât ca paznici și servitori, încolo, numai minoritari.

Dar, bine, nu o știm noi din constatările statistice ale d-lor Iuliu Maniu, dr. Sabin Mănuilă și Oct. Goga că orașele din Ardeal sînt minoritare în proporție de optzeci la sută? Și atunci, ce să întrebuințeze industriile? Regățeni? Și cu localnicii ce să facă? Să-i arunce pe drumuri? Să îi trimeată în Africa? Să-i omoare? Nu se poate, bine înțeles, căci oamenii au dreptul la viață și la proporționalitate. Va trebui, deci, să-i împrăștiem pe la alte industrii din vechiul regat, unde nu sunt de loc streini. Cu alte cuvinte, să vânturăm populațiile!

Ce fel de cauză sfântă este asta?

Să admitem însă că programele de opoziție pot fi și programe de guvernământ, (de guvernământ fără lovitură de stat). Ei bine, rezultatele aplicării principiului proporționalității vor fi atât de oficioase încât nimic nu va fi modificat în starea actuală de lucruri. Se va fi scremut un munte de șovinism, ca să fete un șoricel de fericire națională.

Iată deci că primul fel de-a trata problema lui numerus clausus, adică: în toată echitatea, nu duce la nimic.

Rămâne al doilea fel: cu anasăna!

Acesta, da zic și eu că merită toată luarea aminte. Să vi-l formulez, așa cum l-am auzit rostit de un bun prieten al meu, membru marcant în partidul național-țărănist oficial, gazetar și scriitor de talent. (Nu vă spun mai mult că vi-l dau de gol).

Venise omul să mă muștruluiască, pentru că scrusesem împotriva profesorului de teologie, partizan al teroarei roșii și grevist al vieții din motive... constituționale-democratice. Am vorbit de una de alta, apoi, de problema minoritară. Și atunci, deodată, prietenul meu îmi spune:

„Iată, în chestiunea asta, mărturisesc cinstit: n'am fost pus în situația de-a mă vedea înlăturat de la pâine de către un Evreu, dar dacă aș fi pus, s'ar putea foarte bine să deviu antisemit ca toți cei cari sunt puși. N'am avut nimic de zis, atâta timp cât locuința a fost încăpătoare. În ziua însă în care mă văd amenințat să fiu dat afară din propria mea casă, e drept să dau eu afară pe cel de curând pripășit. La urma urmei, pământul acesta, nu Evreii, ci Românii îl apără de vreo mie de ani încoace!...“

Am reprodus textual. Și vă rog să nu-mi cereți numele, că vi-l

spun și se face tărăboi.

Deci, cu anasăna! Vă asvârliu afară până la unul. Ca la Hitler. Ca în Sovieția, unde se retrage muncitorului „opozant“ cartea de sindicat și rămâne pe drumuri până crapă, fără ca măcar să fie lăsat să plece în toată lumea.

La noi, națiune civilizată, minoritarii vor fi liberi să plece oricând. E și acesta un mare noroc, par le temps qui court!

Nu știu dacă d-l Vaida este pentru o soluție atât de radicală, dar dacă este, eu tot cred că ea nu e o soluție. Și iată de ce:

Astăzi avem patru milioane de minoritari, la aproape douăzeci de milioane de locuitori, și asta e cauza mizeriei poporului român. Dar înainte de război n'aveam decât trei sute de mii de Evrei, la o populație de șapte milioane. De ce am ajuns la răscroalele țărănești? Din cauza lui Mochi Fischer?

Vai, cruciaților! Eu am să mor și voi o să trăiți. Dar cu riscul de-a ști că veți scuipa pe mormântul meu, eu vă sfătuiesc să nu vă vărsați nici o picătură de sânge pentru acest numerus... politicianus, numerus... demagogus!

Căutați mai curând să vă precizeze d-l Vaida, ce înțelege d-sa prin ridicarea poporului român, prin punerea sa în valoare, ca să-l facă apt, nu numai să fie piept raselor cuceritoare, dar chiar să le dizolve în sânul lui.

Și dacă d-sa înțelege să ia taurul de coarne și să suprimă exploatarea, jaful, sinecurea, cumulul, nepotismul, chiulangismul, — dacă înțelege să puie un termen asasinării seculare a poporului român de către Români, nu de către minoritari, atunci, binecuvântată să-i fie răzvrătirea de la Cluj! Toți Românii nedreptățiți îl vor urma. Și toți minoritarii flămânzi. Căci atunci va fi loc în țara asta pentru 40 de milioane de suflete.

Dacă nu — numerus politicianus!... Numerus demagogus!

Aceasta trebuie să fie evanghelia ta, tinerime generoasă!

PANAIT ISTRATI

INSEMNARI...

▲ CRAINICUL CETĂȚII, II, 5-6 este o revistă de sinteză culturală, care apare la Suceava, sub îngrijirea prof. Gh. Maxim-Buzdugan.

Preocupările acestei reviste stăruiesc în însemnarea unei cât de modeste contribuții în cultura românească, — perpetuându-se sub aspectul unei arhive vii, pentru vremurile viitoare.

▲ SUFLET NOU, II, 2 — foaie independentă de luptă spirituală și politică. Apare la Comlosul Mare (jud. Timiș Torontal), bine scrisă și curat tipărită.

Este încă una din puținele citadele ale scrisului românesc la granița de vest a țării. Luptă pentru sănătatea morală a românilor.

▲ BIRUINȚA, III, 69 — afirmarea curajului românesc la Timișoara. Director, av. G. Mihăilescu-Timiș. Cuvinte de bună și înaltă prețuire trimetem d. G. M. Ivanov pentru prea frumoasele și dreptele sale articole.

▲ NU RECENZAM DECAT CARȚILE ȘI REVISTELE, TRIMESE LA REDACȚIE ÎN DUBLU EXEMPLAR.

SALA MOZART

a IV-a expoziție de
CARICATURI
NEAGU

7-28 Aprilie a.c.

Răspuns d. I. Peltz

Nu am crezut acum câteva săptămâni când am scris despre «Foc în hanul cu tei», ultima carte a d-lui Peltz, că voi avea prilejul să revin asupra unor opinii pe care le-am vrut exprimate cât mai la rece și care — deși însemnate în grabă — au căutat să fie cât mai puțin impresioniste și cât mai mult susținute de realități.

Observațiile pe care le făceam atunci îmi păreau chiar atât de evidente — încât mă teamam că nu vor expune nici măcar un personal punct de vedere. Și nici nu le-am intenționat vreoaia adresă, în afară de aceia pe care oricând recenzent o are în considerație, când discută problema unei cărți nou apărute: publicul cititor. Aceasta pentru că întotdeauna am fost încredințat că interpretările și — eventual — sugestiile pe care critica literară le face figurante și recomandate scriitorilor — sunt în totalitate pe alt plan de înțelegere și de emotivitate decât acela care formează decorul insului creator.

Încât interceptarea d-lui Peltz și «precizările» pe care socoate euvenit să mi le aducă în ultimul număr al rev. «Reporter»¹⁾ — mai întâi m'au surprins și mai apoi m'au obligat să gândesc dacă d-sa atențiază cu ceva — prin cele ce a scris — veriditatea afirmațiilor noastre.

Sau dacă nu le infirmă.

*

Spuneam în no. 11 al «Cruciadei Românilor» că noul roman al d-lui Peltz nu aduce nimic nou — ca viață și autentic, peste ceiașe cunoșteam mai dinainte din «Calea Văcărești». În sensul acestor afirmații — pe care le sprijineam alăturând câteva din similitudinile dintre cele două romane — mai încercam să arăt că ultimul roman «nu creează niciun personaj», «acceptând pe hoinarul Mehală» (D-l Peltz ignoră acest lucru, deoarece îmi răspunde că Mehală este un personaj cu o psihologie «distinctă». Cașicum noi nu am fi încredințat același lucru. Faptul că d-sa se prevalează de convingerile mele îmi face dovadă că, în fond, îmi dă dreptate și — cum se zice în termeni juridici, per a contrario —, recunoaște că celelalte personaje sunt lipsite de profil).

Trebuie să mai spun că d-l Peltz — deși n'a mărturisit-o «expresis verbis» — pare să fie de acord cu mine în a recunoaște că ceiașe face forță probantă despre noutatea unei cărți — și ca atare, ceiașe îi justifică necesitatea de apariție — nu este subiectul (care poate fi mai mult sau mai puțin diferit de cel precedent) — dar o altă viață de viață, o altă «lume» — după cum se exprimă d-sa. Astfel că — după ce opinează că «grecesc» — d-l Peltz mă informează că «lumea» din Foc în hanul cu tei este fundamental alta decât cea din Calea Văcărești». Și anume, «este lumea mică burgheză, arivistă și parvenită»...

O intimă confuzie stăruiește în convingerile d-lui Peltz.

Căci deși d-sa își dă seama că un roman își determină realitatea artistică nu prin schimbarea cadrului

lui sau a conținutului — dar prin acea emoție permanent operantă asupra conflictului, prin acea intuiție totală care călăuzește și încheagă clișeele vitale — indiferent dacă acestea au filmat o constelație «burghez arivistă» sau o alta; deși d-sa pare că adoptă sistemul nostru de a judeca²⁾ operele de artă — în speță: cele literare — după cum acel spirit care ghidează și vertebreează conținutul este absent ori prezent, este nou și autentic sau vechi și alcoolizat de fabricație de laborator — totuși nu este consecvent acestei convingeri și (pentru a-și da dreptate) se folosește de caracterele subsidiare și anartistice ale unei cărți.

În consecință, d-sa nici nu răspunde, în realitate, aserțiunilor mele și mai cu seamă, sferei mele de discernământ. Ași putea adăoga că merge alături, paralel cu mine.

Eu am evidențiat în recenzia cu pricina în special identitățile care, să zicem astfel, poposeau odihnit pe o consumată diafragmă de creație. M'au nemulțumit deci nu decidențele, rămase inadvertent și la întâmplare de prin scrierile anterioare. Acestea se întâlnesc frecvent la scriitorii noștri — și poate că le definesc stilul...

Dar un roman apărut, precum ziceam mai sus, reclamă o emoție nouă, o altă emoție. Numai astfel poți manevra cu folos asupra unui conținut. Chiar dacă acesta este similar celui precedent, o vizionare proaspătă aduce cu sine o purgă necesară incidentului selectat a fi desbătut. Terasamentul de bază al creației fiind consolidat — se primeste implicit și global atmosfera cărții. Iar «lumea» de care vorbește autorul «C. V.» — o dată pătrunsă de un nou suflu, poate prea bine să se sbată în cercul acelorași preferințe de subiect, dacă scriitorul simte că nu a epuizat tot ce avea de spus.

Încât, dacă d-l Peltz s'ar fi folosit de același conținut (ceiașe a făcut, în mare parte) dar l'ar fi străbătut cu o autentică învieuire — defel analogă acelorași precedente — atunci ar fi continuat teza vitală din «C. V.» și ne-ar fi dat realmente un nou roman, o nouă creație.

Ori d-sa tocmai acest lucru n'a făcut. Și este cuprins de mirare «că nici măcar (!) o continuare» nu am catadicsit să apreciez în «Foc în hanul cu tei»...

Nu-mi grămăiesc părerile și nici nu le circumscriu de susceptibilități.

«Foc în hanul cu tei» a fost judecată aspru, dar după criteriile artistice cu care ne obicinuisem «Calea Văcărești», socot, cartea cea mai reprezentativă a d-lui I. Peltz³⁾.

Sau, d-sa a abdicat de a mai face artă?

MIRCEA MATEESCU

2) nu este «dialectică», d-le Peltz, așa cum zici: este simplă convingere exprimată în scris...

4) D-l Peltz îmi mai reproșează că nu îl cunosc «în întregime» și «par să ignorez» că publică din 1918. Răspund că identitățile dintre «Calea Văcărești» și «Foc în h. cu tei» m'au obligat să urmez matca unilaterală a acestora, omițând voluntar să mă ocup de rest.

PROSTITUATA

Soră, umilită soră,
Ce stai noaptea'n colț de stradă
În bătaia vântului
Și-a necunoscutului;
Ce necazuri, ce nevoi,
Ce nevoi și ce păcate
Mi te mână pasăre de noapte
Și pe vifor și pe ploii?

Soră, amărită soră,
Dușmană cu ziua, prietenă cu
noaptea;

Tu nu vezi cum moartea
Îți rânjește'n față sub stratul de
fard?

Ce aștepti, ce mai aștepti
Sprijinită trudnic de zid sau de
gard?...

Tu n'ai casă?
Nu ai masă?
Nu ai mamă să te plângă?
N'ai copil să te iubească?
Nici o mână omenească
De pe stradă să te strângă?...

— N'am copil și nu am casă.
Și de n'am cui și ce-i pasă?
Iar de mamă nici nu știu.
E așa de mult de-atuncea!...
Am găsit într'un tâziu
Măini în brațe să mă strângă
Și atât!

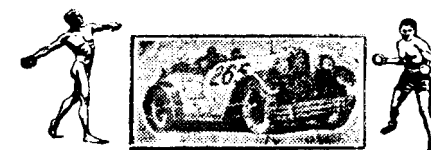
De-atunci, mereu

Indur friguri, îndur ploii
Fără griji, fără nevoi,
Nu mai am dorință
Nu mai am credință
Și nici Dumnezeu!

Iar dac'aduceri-aminte
Încearcă iar să-și facă loc
Cu bici de foc
Ca mai 'nainte,
Nu vreau să sufăr, nu mai vreau...
Mă duc în cârciumă și beau...

Ce bună este băutura!...

CONSTANTIN BARCAROIU

Cronica literară

A face cronică literară nu este întotdeauna același lucru cu a practica o metodă. De cele mai adeseori, azi, se face această confuzie și, în loc de a exercita un control, a fi o busolă pentru cetitori, sau a ilustra o metodă pentru scriitori, cronică literară nu este decât un biet instrument de abilită rezonanță, pentru oficiile cunoscute și pentru conspirațiile tacite. În acest caz, cronică literară și deci implicit cronicarii, se ratează.

Cunosc destul de bine raporturile nesincere și detestabile din punctul de vedere al onestității, cari există între editor, scriitor și cronicar. De aceea nu mai pot crede în autoritatea și buna credință a cronicarilor dela diferite cotidiane sau săptămânale cari apar la noi. Este profund regretabil că toate condițiile exterioare ale publicisticii literare românești sunt din ce în ce agravate de moravuri neoneste.

Totuș, ar fi greșit din partea noastră, și ar fi greșit din partea oricui să creadă, că nu există o sinceritate, o onestitate și o conformitate metodologică în ceea ce privește cronică literară.

Să nu creadă cetitorul, oricât ar fi de cult sau de modest, că un critic (sau un cronicar literar), a putut vreodată modifica valoarea unei cărți, prin faptul că a aprobat-o cu patos, sau a desaprobat-o cu patimă. Operele într'adevăr superioare, operele cruciale ale unei culturi, rămân dincolo de interpretarea subiectivă a cronicarului. Dar atâta vreme cât cronicarul știe să prețuiască superioritatea obiectivă a subiectului, el nu se va înșela niciodată și nu vei asista niciodată la drama propriei lui revizuirii: este ceea ce chiamă justa observare a realităților autentice, cucerirea. Criticul și deci cronicarul literar trebuie să fie un cugetător.

Atunci poate oricine face cu destulă competență cronică literară? Cronică literară da, poate face, așa cum se face de obicei, azi, nu însă cu competență. Este desigur o

mare diferență între o cronică literară justă și una injustă. De adeseori și cronicarii literari drepti și ne-drepti. Adică obiectivi și neobiectivi. Departe de a spune cu anticpație că numai noi suntem obiectivi, cetitorul va avea prilejul să se convingă că rolul nostru, oricât de modest practicat cu sinceritate și mai ales cu conștiință și responsabilitate, se va diferenția profund de critica literară curentă, fiindcă în primul rând, noi nu avem preferințe către vreo oficiină, înțelegem să ne facem o datorie culturală de selecționare și discernere și avem criteriul etnicității noastre sufletești, caracteristica originalității noastre, specificitatea românească ridicată la spiritualitate. Aci este nodul gordian al culturii românești. Aș putea exemplifica aceste lucruri cu literatura lui P. Ibrăileanu (după cum aș putea și a lui Creangă sau Caragiale) dar, voi face altădată, în altă parte, din teama de a putea fi bănuț de neobiectivitate.

Dar, în definitiv, criteriul nu înportă. Valoarea în sine este totuși. Dar ceea ce este iarăși profund regretabil, este faptul că nu se pot ține în primul rând în cultura românească această nenorocită valoare românească. Toată cultura românească, aceea adevărată, este surghiunită și neapreciată, încă de la începuturile sale. Să dau exemplul bătrânului Miron Costin, sau al Spătarului Milescu, sau al spătarului Neculce, valori specifice românești, fugăriți în propria lor țară? Sau să dau altele, mai apropiate, cari ne mahnesc? Ne mulțumim numai să constatăm oglinda intelectuală a cetitorului nostru că toate acestea nu pot fi comise decât din lipsă de înțelegere, sau din incompetență. Lipsa de înțelegere (neobiectivitatea) și incompetența, fac ca azi să nu avem adevărați critici literari. Și să nu credeți că nu i-am putea avea.

Le lipsește însă sinceritatea.

MIHAIL ILOVICI

CARNET

Mi se pare că noi nu știm să ne ridicăm — așa cum frumos ar fi să o facem, — peste strădania lumească a cotidienei noastre scurgeri prin vreme. Nu știm să ne aplecăm gândurile lângă aducerea aminte a celor ce-au știut să ne clădească și să ne așeze aici. Nu știm să căutăm să disecăm înegurarea trecutului pe care îl purtăm în gândul și în sângele nostru. Nu știm să cinstim — așa cum s-ar cuveni — truda celor care au construit pe temelii gândurilor lor biruința prezentă a culturii românești.

*

S-au împlinit deunăzi douăzeci și opt de ani dela trecerea dincolo a lui Hașdeu. Douăzeci și opt de ani dela moartea acestui om care a iubit atât de mult istoria și poporul țării acesteia ce știe să uite atât de repede și atât de dureros trist...

Intrat în cultura românească odată cu logodna celor două prin-

cipate, Hașdeu a luptat și s'a străduit pentru trecut și pentru românism. Omul acesta a iubit cu pasiune de adolescent fantezele istoriei pe care a tălmăcit-o până la epuizare. Sub dirijarea mâinii lui penița devenea stilet cu ajutorul căruia gândul diseca faptul în sine până în cea mai strictă intimitate a lui. Stilul lui, felul lui de a privi fenomenul sau constatarea, complexitatea științifică de care era înconjurat și împovărat au făcut din acest Hașdeu un om inedit al culturii românești. A trăit pentru românism și și-a iubit țara cu pasiune de fanatic. Sângele ce i-a străbătut șaptezeci și unul de ani cilindrele vinelor a frământat în clocotirea lui cea mai curată și mai desinteresată dragoste de țară. A sfârșit calm și trist în chenarul însângerat al celui frământat an care s'a chemat simplu și dărz: 1907. A lăsat în urmă câteva zeci de cărți ale căror pagini nu vor putea fi niciodată împăenjenite de

uitare.

*

Să ne întrebăm firese și legitim care gazetă din Sărindar sau Brăzoianu a închis — măcar în câteva rânduri — un gând de amintire de pomenire pentru acest mare român?

Pentru liceeni, pentru «Bujori», pentru grevă, pentru libertate sau pentru egalitate un anumit «cuvânt» mai mult sau mai puțin «liber» închină în fiecare săptămână câte un număr foarte ideologic și foarte «stâng»-aci.

Nu cred «tovarășii» «cuvântului liber» că merita măcar câteva fraze și acest uitat și mare Hașdeu.

*

Pentru primăvara mormântului dela Bellu, închinăm de-aici din sinceritatea acestei românești «Cruciade», aducerea aminte a sfetului nostru...

ION-AUREL MANOLESCU

ANTISEMITISM ȘI ANTIROMÂNISM

Imediat ce un om își manifestă cu mai multă energie ideile sale despre românism și despre dreptul de suveranitate națională, e etichetat de presa din Sărindar de «antisemit».

Ce legătură ar putea fi între afirmarea unui românism militant și ura împotriva «evreilor» nu știu. Dar un lucru e cert. Acel ce și va manifesta public ideile naționaliste va deveni automat un anti-judeu, în fața atacurilor lor.

Și acum luând cazul nostru al celor dela «Cruciada» rămâne să vedem dacă sântem sau nu «antisemiți». Și deoarece judeilor le este foarte drag acest termen *antisemit*, dar care în realitate e fals și inexact, nu-l voi întrebuința deoarece nu reprezintă sentimentul nostru.

Noi nu sântem contra nimănui, dar sântem pentru țara și neamul nostru, iar dacă cineva e contra țării și neamului nostru, atunci desigur că se va ciocni cu noi.

Pentru noi «insul» indiferent de religie și origină, care are aspirații contrare românismului este un *antiromân* și deaceia tuturor judeilor cari manifestă astfel de sentimente, nu-i vom mai jieni cu termenul de «*jidani*» dar nici «*evreus*» nu-i vom spune, deoarece «*evreus*» reprezintă noțiunea de neam, ci îl vom eticheta pur și simplu «*antiromân*».

Astfel *antisemitismul* nostru este în raport direct cu *antiromânismul* lor.

Zilele trecute mi-au scris vr'o doi trei cititori cari mărturiseau că sânt «evrei» și că aprobând atitudinea «*Cruciadei*» întrebau totuși «ce avem cu ei».

Simpla mărturisire că sânt *evrei* pune o stavilă între aspirațiunile românismului și ale lor. Și aceasta deoarece la ei, prin cuvântul *evreu* se exprimă conștiința de neam a parte, menținut prin religia lor.

Dece oare un «evreu» creștin nu poate exista? Dece este svârlită anatema asupra evreului ce-și pătește religia?

Dece botezarea lui Aushmidt a trezit invective din partea «evreilor» de renegat?

Înainte de botez nu era român, ori acum după botez nu mai este ce trebuia să fie?

La Iași același lucru, un oarecare Carol Diamant avocat, voegte să treacă la creștinism, iar presa «evreiască» strigă: renegatul, trădătorul, etc. Iar un oarecare Lazăr Marcu iață ce scrie:

«Carol Diamant însă nu e un fapt divers. Și nu e fapt divers nu pentru că a prezidat odată Comunitatea Israelită — de care astăzi se leapădă ca de satana. El iesă din normal pentru că gestul lui e făcut într'un timp în care cei mai îndepărtați evrei se simt mai mult ca niciodată evrei».

Așa deci. Există o conștiință națională evreiască; o conștiință care din faptul că e strâns legată și de credință, nu poate fi în conviețuirea cu românii creștini, decât antiromânească și anticreștină.

Dacă «evreii» vor să fie români să nu mai vorbească că se simt mai mult ca niciodată evrei, iar dacă

n'o pot face și nici nu le-o cerem, ba mai mult noi aceștia dela *Cruciada* îl vom stima oricând pe un naționalist ebru, să nu joace însă rolul de duplicitate murdar și laș pe care în realitate îl joacă. Pentru acești *antiromâni* și *anticreștini* noi rămânem ireductibili *dușmani*.

Iată de ce acei ce își zic *evrei* să nu se mire de ura românilor în contra lor. Să nu-și mai facă parte de *evrești*, fond de ajutorare *palestinean*, *pregătiri de Halușini*, *macabei*, *steag alb-albastru*, filme *naționaliste evrești* ca «*Sabra*», etc., etc.

Căci oricât de naivi am fi, eu tot zgomotul de moși al sărindarului, nu vom putea crede și nimemii nu va crede că între atari manifestări și conștiința de român poate exista vr'o legătură.

Deaceia, înțelegem să socotim pe «evrei» ori membri ai neamului nostru și atunci din manifestările arătate mai sus sânt *antiromâni* ori să-i socotim «evrei» și atunci sânt minoritari la cot cu toți ceilalți. Medie nu există.

Desigur vor fi unii care fiind *liber cugetători* și *atei*, au pierdut conștiința neamului din care fac parte odată cu credința.

Aceștia pretind că ei pot fi buni români, deoarece nu mai consumă carne de porc, nu merg la sinagogă etc. parcă acestea ar fi condiții de neromân — curios — sau abandonarea lor ar implica românismul.

Desigur că nu avem nimic cu acel *străin* de neamul nostru care a reușit să se integreze nouă, dar nu prin consumare de carne de porc.

Dar cum poi cere acești izolați crezare, când marea masă din «*ghetouri*» din burghezia și din aristocrația banului manifestă un *antiromânism* fățiș.

Iată deci că nu noi manifestăm *antisemitism*, deoarece n'avem nimic cu neamul *evreesc* dacă el vrea să se considere *cavalereste* și deschis *neam evreesc*. Il vom respecta după cum cerem și noi să ni se respecte *neamul*.

Dar dualitatea e o falsitate pe care noi o socotim și îi vom spune *antiromânism*.

Pentru noi, «evreii» în situația de azi, cu pretențiile false care le au de români, nu-i putem socoti decât *antiromâni* și numai așa le vom zice.

Ei sânt de vină de exesele la care se dedau atâția; ei evreii, au inventat numirea de *antisemit*.

Deaceia să ne ierte «Sărindarul» că nu-i putem fi pe plac să ne intitulăm «*antisemiți*» fiindcă aceasta e o noțiune falsă care nu interpretează atitudinea noastră, ci noi îi acuzăm pe Domniile lor de *antiromânism*.

Nu vom practica nici violența contra Domniilor lor, căci nu sântem adepții «*huliganismului*» dar dacă va trebui să rezolvăm odată problema altfel decât platonice, vom face așa fel încât istoricii să scrie: *că românismul n'a nvinș prin huliganism ci prin revoluție națională*. Termenul de data aceasta credem că e cel preferat.

MIHAIL STELESCU

COLOANELE MUNCII

Munca națională organizată

În aceste coloane am dezbătut problemele generale ale muncii de toate categoriile, relevând necesitatea organizării ei pe baza recunoașterii dreptului la muncă.

Cetățenii acestei țări, spre durerea noastră, sunt mereu scoși din cmpul muncii de elementul străin, cerșesc mereu salariu de mizerie și dreptul lor la viață prin muncă la porțile politicianului.

Această forță politică născută din demagogie a dat dovadă că nu poate să satisfacă năzuințele muncitorimei române către garantarea dreptului la muncă și a unui nivel de trai mai ridicat.

Preocupările ei, sunt meschine, mijloacele ei: demagogia și indiferența fără scrupule față de problemele vitale ale națiunii.

Iată pentru ce îi întoarcem spatele, pentru că urmând căile conștiinței noastre drepte, să continuăm a ne ocupa de situația actuală a muncii în întreprinderile cari prin natura lor, pot oferi un câmp de organizare, în sensul vederilor și preocupărilor noastre.

Sunt în adevăr întreprinderi, la noi, cari după război au luat o dezvoltare atât de însemnată încât nu putem să le trecem sub tăcere.

Această dezvoltare se datorește pe de o parte marilor transformări și expansiuni ale centrelor mari de populație, începând cu capitala țării; iar pe de altă parte a conducătorilor acestor întreprinderi cari au știut să se menție în nota vremii și să nu se dea în lături de la nici un sacrificiu material sau de muncă.

Trebuie subliniat ori ce efort de muncă organizată și constructivă pentru ca să ne obicinuiim a ști să recunoaștem elementele de muncă românească puse la locul lor și cari își fac datoria.

Vom cerceta toate întreprinderile din țară, — cari dovedesc că sânt conștiente de rolul lor în economia națională și că știu să folosească pe muncitorul român respectându-i drepturile muncii, contribuind astfel la acțiunea de cooperare mai justă, între muncă și capital.

INTREPRINDERI DE INTERES SOCIAL-EDILITAR

Capitala țării e în plin progres. Ea este centrul atâtor întreprinderi de interes social edilitar cari-și trag seva din contribuția cetățenilor ei. La acest prognos am avut partea lor de contribuție, de capital și muncă organizată în primul rând. Uzinele comunale București cari distribuie apa în condițiuni tehnice din cele mai moderne — insectaților cetățeni ai capitalei, cari adesea ar dori să aibă gratis, nedându-și seama cu câte sacrificii s'a realizat această rețea de distribuție a apei pe toată întinderea Bucureștiului — până în cea mai depărtată periferie!

Societatea de gaz și electricitate, deasemeni a contribuit la înfăptuirii realizate cu capital, muncă și inteligență românească la iluminarea electrică a capitalei.

U. C. B. și Societatea de gaz și electricitate, sub aceeași conducere a mult apreciatului Director General Ing. Caranfil, marchează progresele cele mai vădite, atât în ce privește munca organizată în birouri și în exterior, cât și în realizările tehnice, ceiace ne impune să ne ocupăm, mai departe, și de modul lor de organizare și dezvoltare. Elementul românesc din conducerea acestor întreprinderi este la înălțimea lui, dovedind conștiință, muncă și o disciplină voluntară, necesară în orice întreprindere organizată.

Contactul cu cetățeanul consumator este continuu și personalul administrativ arată multă bunăvoință în rezolvarea cererilor, adesea poate exagerate, dar întotdeauna drepte — ale consumatorilor de apă și lumină.

Aceste două întreprinderi prin natura obiectului lor trebuie să aibă și o notă generoasă, fiindcă în situația actuală salariatul sau liber-profesionistul, adesea este aruncat în imposibilitate de a face față strictului necesar — fiindcă mizeria este mare — și atunci fără să vrea ajunge un abonat rău platnic.

Intr'adevăr din acest punct de vedere aceste societăți fac adesea, adevărate acte de filantropie cu abonații lor; dar cum se întâmplă — nu cu cei săraci sau particulari — fiindcă pentru plata datoriilor acestora uzinele au un mijloc de constrângere: închiderea apei sau luminei — ci cu abonații „*autori-*

tații” cărora nu li se pot include apa sau curentul, pentru că Ministrul sau directorul neglijează a da exemplul de abonat cinstit, neachitându-și la timp taxele pe un an sau mai mult.

O altă întreprindere anonimă cu caracter comercial, este Societatea Tramvaielor București, care în ultimul timp a marcat o dezvoltare de mare utilitate socială, întinzându-și rețeaua de transporturi a călătorilor în toate direcțiunile, până la periferie, oferind cetățenilor Capitalei un mijloc de transport eficient și comod.

Ne-am oprit deocamdată la acest grup de întreprinderi naționale în care munca românească se simte în voce și își face datoria spre satisfacția conștiinței românești.

De fiecare din ele ne vom ocupa mai amănunțit, arătând modul de organizare și progresul ce l'au făcut, pentru a putea ști mai mult și mai bine să servească nevoile colective ale populației.

Fiecare întreprindere în țelul larg pe care-l urmărește, îi scapă poate, unele lucruri de care ar fi bine să fie seamă. Le vom releva în articolele noastre pentru a contribui prin aceasta la sporirea prestigiului lor, la o mai puternică radiare de foloase pentru cetățenii și muncitorii români.

O colaborare constructivă între presă și întreprinderi se impune, pentru a promova și afirma interesele economiei și muncii naționale.

DEM. C. MILOZI

Staturi pentru tinerii care fac politică

Au trecut atâtea numere și nu ne-am mai vorbit iubii prieteni.

Unii din voi mi-ați scris și m-ați rugat să mai stăm de vorbă, alții v'ați supărat și poate pe drept cuvânt, căci v'am lovit în păcatele voastre, cari păcate. — O! mai ales ele! — sânt așa de ispititoare câte odată! Dar iubii prieteni, — vouă celor din urmă — nu vă port pică, deoarece și eu mă supăram odată, când mi se spunea că greșesc. Azi, când au trecut peste capul meu atâtea deziluzii și când mi-am dat seama că a greși nu e mare vină, ci a persista în greșală, e rău, rămân prietenul vostru al tuturor.

Deoarece aceste rânduri sânt pentru tineri, și cum tinerii sânt și trebuie să fie naționaliști sau cum spunem noi aceștia dela «*Cruciada*»: *ostasi ai românismului*, vom sfătui puțin asupra acestui *românism*.

A milita pentru românism nu înseamnă a face gălăgie, a sparge geamurile străinilor sau a-i lua la bătaie. Aceste arme sânt bune pentru cei care în neputința lor de a creca ceva, se răzbuună pe cei care crează — în interesul neamului lor desigur — cu armele violenței.

Iubii prieteni, dacă militați pentru românism, pregătiți-vă să-i înlocuiți pe străini prin valori reale, prin muncă! Iar atunci când vom fi cu toții pregătiți, gata de înfăptuire, *violenta cuceriri lozurilor noastre* va fi justificată.

Lozincă «*tineretul la carte*» e justă, dar dacă nici atunci când un tineret satisfăcând această lozincă nu-și poate valorifica munca, violența lui nu mai poate fi calificată de huliganism, ci o simplă *cucerire de poziții, din mâinile adversarului care se încapățânează a rezista pe un teren ce nu-i aparține*.

Iubii prieteni. Un mare pericol pândeste azi revendicările românismului. În fața conștiinței acestui neam ce se trezește zi de zi la realitate, forțele ma-

soneriei și anti-românești sau simplele calcule politice ale unora dornici de a fi guvernanți pe viață, se ridică furând lozincile tineretului pentru a le compromite și a le anula eficacitatea.

Nu vă lăsați prinși de un entuziasm ieftin și trecător «*Calul bătrân nu merge în bustruc*» spune o zicătoare românească.

În lupta noastră pentru supremația elementului românesc fiți astfel de luptători, încât chiar adversarii din tranșeele adverse să vă respecte.

Scuturile românismului trebuie să fie invulnerabile.

Iar victoria dacă vom avea-o și va trebui s'o avem, chiar dușmanii noștri vor trebui să recunoască, că am meritat-o.

Voi prieteni care militați de ani de zile pentru apărarea spirituală a acestei sfinte patrii, nu dușmăniți pe colegii voștri de generație ce răvnesc la o *dreptate socială universală*.

Apropiati-vă de ei, înfrățiți-vă cu ei, aceeași mizerie vă încercuște pe toți. Dela muncitorul din fabrică până la intelectualul depe catedra Universității, aceeași dorință de dreptate, de reînnoire de viață nouă, vă animă.

Renunțați voi la exesele voastre, comdate de ambiții ce vor să-și facă din umerii voștri trambuline și deschideți ochii prietenilor voștri asupra ambițiilor lor.

Iar voi aceștia dela «*stanga*» nu vedeți minciuna de pe buzele «*tovarășilor*» conducători?

Intrucât e de vină «*ciubirea de patrie*» de nedreptățile sociale?

Intru cât e de vină «*ce nezeu de mizeria* ce o țiii și preoții pot fi în mare majoritate de simțul dator nu sânt într'ciuna slujit

ANCHETA PRINTRE CITITORI

Recenzii

RASPUNSUL UNUI EVREU

1) Am cumpărat primul număr pentru că am văzut numele d-lui Panait Istrati și pe acela al fostului meu profesor la lic. «Lazăr» d. Torouțiu. De atunci urmăresc regulat toate numerile, căci am rămas frapat de forma impecabilă a revistei, precum și idealismul propagat de colaboratorii săi. Ca intelectual evreu sunt fericit că din rândurile tineretului naționalist român, se ridică un grup de luptători pe teren intelectual, căci această mișcare promite stăvilirea pornirilor brutale, de care personal am suferit. De altfel chiar Dvs. într'un articol foarte judicios ați condamnat foarte energic aceste procedee necivilizate.

Pentru aceste motive citesc cu plăcere «C. R.» și totodată am posibilitatea de a mă informa asupra ideilor și proiectelor acelor tineri intelectuali, cari probabil fără a ne cunoaște cinstea și patriotismul se organizează pentru lupta contra evreilor «dușmani și acaparatori»!

Deoarece am încredere în curățenia idealismului Dvs. sper ca înțelul cu înțelul vă veți convinge de nedreptatea acestor acuzații.

Luati ca exemplu Italia lui Mussolini, unde acest mare om și european a înțeles sufletul evreesc, a integrat acest popor harnic și inteligent în comunitatea naționalistă italiană și unde fiecare evreu este gata oricând să-și dea sângele pentru patria italiană.

E. STEINBERG
Galați

RASPUNSUL UNUI PLUGAR

1. Citesc «Cruciada» dela Nr. 5. Mă atras articolul lui Panait Istrati și mi-am zis. Ce căută asta, lângă cei cari au făcut parte din Garda de fier? Și atunci am văzut că-și dau întâlnire aici desamugiții din cele două extreme. Moment frumos.

Prietenia dvs. cu Istrati e o curioasă izbucnire în lumea publică delu noi, care m-a stărnit din ce în ce interesul, văzând cum din temperament opuse, iar parcă naștere o climă prietnică, în care renasc speranțele sfâșiate. De aceea citesc Cruciada.

2. Mă interesează discuțiile dvs. cu Istrati, din ciocnirile cărora vor scăpăra scânteii care să dea flăcări necunoscute pe aceste meleaguri românești. Poate că acea «vers autre flamme» e tocmai cea care vrea să aprindă acum Cruciada Dvs. și deci și a noastră. Li eșteptăm lumina. Tălmăciți-ne. Vă rog, naționalismul lui Gandhi...

3. Ar fi bine să lămuriiți atitudinea gazetei în vătămășul politico-social-literar-economic de azi...

4. De aceeaș părere cu Panait Istrati.

5. Cea mai simpatică: mișcarea A. C. Cuza.

VASILE SAVIN, plugar
com. Șisănești, jud. Fălciu

RASPUNSUL UNUI CONTABIL

1. Pentru că în pieptul meu svănește puternic o inimă de român, — fiu de

GH. LILIAN
com. Uricani, jud. Iași

plugar plecat dela brazdă, pentru că în vinele mele sângele, fierbe înăbușit.

Mă interesează toate rubricile dar, cu deosebire cea politică. Vreau să fiu înțeles: «politică» în înțelesul sublim al cuvântului care înseamnă — mi se pare — gospodărie, nu hoție cum înțeleg politicienii noștri demagogi și bugetivori. În definitiv o gazetă de talia «Cruciadei», unde tinerețea tresaltă ca valurile cristaline, cred că e bine să fie — după cum frumos a început-o — o tribună unde să se dezbate probleme din toate domeniile: social, politic, economic, literar (mai ales) precum și cronici diferite.

3. Deși sunt în totul de acord cu părerile dvs. totuși, sunt nedumerit, mi se pare că, ceiace vreți să spuneți, nu afirmați cu tot curajul — caracteristic românului — probabil aveți colaboratori cu alte opinii — (ex. Panait Istrati) și nu vreți să atingeți unele susceptibilități. Mai multă îndrăzneală!

4. Cum privesc partidele politice? Simplu: niște bande organizate pentru exploatarea muncitorimii din a cărei vlagă sug mai rău ca lipitorile.

5. Actualele organizații naționaliste? Prima și cea mai importantă e L. A. N. C. Ar fi și mai bine pentru poporul nostru oropsit dacă aceste organizații ar forma un singur mănunchi puternic sub conducerea venerabilului profesor dela Iași.

6. Mișcările de stânga în România n'au pătruns în masa poporului.

Din problemele neglijate

II

Pentru a putea fi înțeleși de publicul cititor și spre a se putea urmări greutatea întâmpinate în calea asistenței copiilor, ținem să specificăm evoluția copilului. Paralel cu aceasta vom arăta în ce stadiu se găsește asistența socială pentru fiecare perioadă și în concluziune ce ar trebui să ne facă în viitor pentru a fi la înălțimea cerințelor noastre.

I) Perioada pre-natală (sarcina). Nimic nu s'a făcut și nu se face la noi pe tărâmul acesta. Italia și Belgia au pășit foarte departe în această direcțiune, inițiativa fiind a Statului.

II) Perioada intra-natală (fătoreea). Avem Institute de maternitate la centre mai mari, însă lipsite de mijloace, materiale necesare ca să îmbrățișeze complect viața problemă a nașterilor.

Astfel la 183.000 nașteri făcute de personal specializat (mamoși sau moașe) sunt 307.000 de nașteri făcute de moașe empirice (fără școală — babe), iar aproape 18.000 nașteri fără babe chiar.

De aici procentul înspăimântător de cazuri mortale.

Intr'un an se nasc la noi peste 12.000 copii morți (la sate 8.500, iar la orașe 3.500).

III) Prima vârstă (2—3 ani) „Fericiți sunt copiii ce se alăpătează la sânul mamei și se pot desvolta normal”.

Dar ce fac copiii găsiți sau a căror mame secată de mizerie nu au un pic de lapte sau sunt istovite de tuberculoză?

De aici pornește marea misiune a Statului sau a inițiativei particulare.

Ce s'a făcut pe tărâmul acesta? Prin 1852 Domnitorul Grigore Ghica Vodă a înființat o secțiune infantilă, Institutul Gregorian de la Iași. Administrația rău înțeleasă i-a anihilat efectul și mortalitatea fiind prea mare s'a închis.

La 1897 se creează Leagănul „Sf. Ecaterina”.

La 1898 Societatea „Materna”, ambele pentru creșterea copiilor orfani. În 1917 se înființează Asociația Gospodinelor.

În 1919 din inițiativa D-lui Dr. Marinescu și D-nei Brătianu, se creează Societatea „Principele Mircea”, amândouă pentru consultarea sugarilor prin dispensare.

În provinciile alipite lucrurile stau altfel. Dacă în Bucovina și Basarabia, asistența copiilor nu și-a găsit posibilitățile de realizare, în schimb în Ardeal am moștenit câteva organizații model create de Stat prin legea din 1905.

IV) Vârsta pre-școlară (2—7 ani).

V) Vârsta școlară (7-16 ani). Aceste două perioade sunt strâns legate.

Dacă micii abonați și-au găsit protector la naștere, apoi sunt ridicați până la ultima etapă când intră în viață înarmați pe cât se poate cu sănătate și câte o meserie.

Din inițiativă particulară în 1860 D-na Elena Cuza creiază

azilul „Elena Doamna”, pentru creșterea orfanilor dela 4—5 ani, până la terminarea cursului normal profesional.

La 1880 se înființează Societatea „Obolul” pentru îmbrăcarea copiilor săraci din București. Murind animatoarea și având după răzpoi mare lipsă de fonduri, în 1930 s'a închis.

Statul și comunele au căutat să creieze ceva, dar cu mijloace anemice. Putem cita: Municipiul București cu orfelinatele Radu Vodă pentru fete și Zigura pentru băieți.

Municipiul Craiova cu două orfelinate și Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale, cu orfelinatele T. Roșu și Vatra Orlat.

Sprijinul puternic îl dau Societățile particulare cari au mai rămas în picioare și cari caută mereu soluțiuni noi și adaptări la situațiuni tot mai critice, prin care trece țara cu tot noianul de lipsuri, mizeri morale și materiale, desinteresarea și cultul egoismului ce înfloresc.

IULIAN SĂRBU

Marginale

▲ Dela Turnu Severin ne parvine volumul de versuri sociale «MANIFEST», al d. Liviu Bratoloveanu.

Sânt aspre confesiuni, cari nivelează nedumeririle și îndoelile din noi, acoperind totul cu un val de eroic pesimism și revoltă refuțată. Cea mai bună dintre toate: *Scrisoare către Ion Aparaschivei și Ruga turnătorului de plumb*.

Manifest e un debut meritos, care reține, prin jarul experiențelor și causticitatea trăirilor, aievea. În concluzie: o carte a existenței noastre tragice, scrisă cu pricepere și mult suflet.

▲ O carte scrisă lucid și cu chibzuință este a d. Gh. Chiper: *STUDENTUL ZILELOR NOASTRE*. În care problema valorii tineretului este judecată

obiectiv și cu atâtea învățăminte.

▲ NOI, III, 2 — tribuna românismului creator de peste munți, își continuă lupta pentru bună dreptate și bună stare, cu o sârguință care-i anticipează izbânda.

Semnează articole de largă orientare și bun simț: prof. Nic. Chiulea, *Tiberiu Rebrănu*, Gh. Vlăduțu, *Miron Superceanu*, Gh. Morariu, Al. Manea, etc.

▲ FRUNCEA, — occidentulul săptămânal hănățean, de sub conducerea d. ing. Nic. Ivan, își continuă linia dreaptă spre progres. Tipărită în condiții de eleganță, cu o colaborare substanțială, — interesează prin pluralitatea temelor. Îi dorim continuitatea de până acum.

V. EFTIMIU: Arhanghelul cu aripi de

Viața și aventurile celebrităților din țară și de peste hotare a ispitit întotdeauna condeele scriitorilor, fie ei mai mari sau mai mici. Prezentarea acestor vieți, întregă sau parțială a fost speculată mai mult din dorișă nestăpânită a scriitorului de «a da» mereu la iveală ceva mai senzațional și de ași sălta cu astă ocazie veniturile. De o realizare autentică nu poate fi vorba în asemenea cazuri.

O ilustrare a celor de mai sus este utimul roman al lui V. Eftimiu «Arhanghelul cu aripi de ceară».

Dar, să povestim în câteva cuvinte subiectul.

Tenorul român Silvio Theodorescu-Narus și cu un prieten și tovarăș de teatru, adică cel ce ne povestește inițiativa, sosesc la Viena pentru a cumpăra decoruri, costume, partituri și toate cele necesare unei stagiuni de operă la București.

Aceste preocupări rămân pe planul al doilea din cauza unei aventuri pe care tenorul o are cu o frumoasă canadiană. Odată găsit acest motiv, autorul îl speculează până la saturație purtând ochiul cititorului dela un capăt la altul al Vienei, din palate în hoteluri de mâna treia, din restaurante de lux la birouri populare, dela șampanie și icre negre, la halba de bere cu tradiționala peche de crenvuști alături.

Autorul are un dor, sau mai bine zis un nărav. Acela de a da drumul condeiiu fără a-i controla mersul. Și odată scăpat acesta face numai năzdrăvăni.

Face reflecții asupra orașului locitorului, comparații riscante între femeile de pe glob, împinge pașii celor doi amorezi spre pașiști cu iarbă, îi scaldă într'un lac la lumina lunii, îi îmbrățișează ca apoi să-i despartă brusc, îi face să rădă și să plângă și alte artificii romantice

ceară. Roman Ed. Cartea Românească

care speculează atenția cititorului lungul celor două sute și ceva de pagini pentru ca aproape de sfârșit, după ce purtat puțin pe cei doi și prin patriarhul nostru București și i-a extenuat complect să-i despartă pentru totdeauna.

Un lucru greu: d. V. Eftimiu își pierde de multe ori înțelesul și amestecă evenimintele care de care mai intră în scenă. Se vede bine că este în carte, atmosferă artificială, comandată.

Deși s'ntem în epoca valsului și a peretei, a fostei grădini de vară Otelșanu, totuși autorul pune pe eroul principal să cânte pe lingă ariile din operele celebre și «valsele ultimelor filonore» (p. 122), cuvinte suficiente pentru a șterge din mintea cititorului viziunea grădinei Otelșanu și a-i pune loc Palatul Telefoanelor.

Deși despărțirea celor doi eroi are suficientă pentru sfârșitul romanului, autorul împinge acțiunea mai departe vrind să dea prin peregrinările în nou, ale tenorului de operă, câteva pecte ale vieții de actor ambulant, care nu s'nt tocmai așa de reușite.

Scena finală cu înmormântarea, mai lasă nici-o îndoială că autorul a cut o speculație literară dintr'un frământ de viață sbuciumată a aceluia care a fost prințul operetei românești, cu o tă masca numelui care-l poartă dela ceput până la sfârșit.

Terminind ultimele pagini te intruce intenție a avut autorul. Se pare că ceput că ar vrea să arate o viață de care ar fi luat altă întorsătură dacă o pile sufletului n'ar fi fost de ceară.

Intenție laudabilă, dar în parte neutilizată, căci e copleșită de mulțimea anunțelor și nimicurilor ce abundă fiecare pagină.

ALEXANDRU REDEA

Rânduri pentru femei

MUNCA FEMEII

Suntem într'o eră nouă cu năzuinți spre bine și spre rău. În acelaș timp cortegiul scheletic al foamei și lipsei de lucru își urmează calea, o cale fatidică fără pre-dilecție, fie copil, fie femeie sau bărbat.

Și în ritmul accelerat al vremii, nu trebuie să ne schimbăm ci să evoluăm, dar să evoluăm spre un «mai bine».

Un mai bine relativ, dar un «mai bine» simțit în conștiința noastră, simțit prin lipsa egoismului nostru, prin «iubirea aproapelui».

O ambianță între materie și spirit dând hrană ambelor părți. Numai așa vom putea avea energia necesară, vom putea întrupa, bună-tatea, frumusețea, înțelepciunea și sănătatea. Este timpul când trebuie să avem conștiință de noi înșine când lăsând drumul parcurs până acum să strângem rândurile, noi femeile, să ne cătăm în suflet, să fim surori și educându-ne una pe alta să ajutăm pe cei slabi să-i întărim și să transformăm munca într'un tot constructiv.

Barierile dintre noi trebuie să cadă, să nu ne despartă una de alta luxul și bogăția, să fim unite prin muncă și măreție sufletească.

Și această năzuință de mai bine, nu strigă numai într'un suflet, căci pe această nouă cale, am început să pășim noi româncele. Un prim pas, o încurajare a muncii, un ajutor adus femeii mame este și organizarea muncii la domiciliu prin întemeierea unei cooperative feminine de muncă făcută de d-na Calipso Botez. Astfel dintr'un mic

capital făcut prin donațiuni, am cumpărat anumite materiale de lucru de mână care au fost împărțite la femei sărace spre a le lucra casă, iar la predarea lucrului încasează fiecare dreptul muncii lor. Este o faptă mare începută mic dar care încurajată, aduce roade minunate. În primul rând că munca la domiciliu dă posibilitatea femeii mame să-și vadă căminul și copiii ei, de aceea această muncă la domiciliu trebuie să fie dată femeilor cari au un cămin și femeilor mame.

Astfel ele își vor putea îndeplini multiplul rol de femei, muncitoare și educatoare, ele însăși devenind un element productiv un tovarăș al bărbatului și o bază a familiei.

Semnalăm cu plăcere acest prim pas care se face, fără vorbe ci fapte. Să luăm exemplu și să propunem fiecare din noi în orașul nostru, în satul nostru, să înmulțim numărul acestor cooperative de organizarea muncii la domiciliu să le încurajăm. Femeia poate prin felul acesta să-și ajute soțul și el să-și găsească loc în fabrică și uzină fiecare mână de un încredut sfânt, munca.

Dar pentru acest pas trebuie să evoluăm în sufletele noastre de femei în educarea noastră morală.

Femeia, precum am mai spus trebuie să fie conștientă de ea și dea seama că este un element productiv și în sufletul ei se va înființa «ajutorul aproapelui» iubirea copiilor, înțelegerea suferinții; într'un cuvânt «mila».

ICADE

CARTI -- PROBLEME -- IDEI

Spiritualitatea noastră

...sigur că nimic nu-i mai banal, decât...
...nările de programe doctorale sau...
...urările de geografii spirituale, expu-
...cu lux de amănunte și prețiozități de...
...Motivele stă în aceea că toate in-
...mirile decurse din atari tentative au...
...rezultate false sau temporare, fie...
...cauza materialului omenesc, insufi-
...Fie că au judecat și asanat vieța...
...raționamente complicate, scoase de...
...cărți.

...ceci nu un manifest sau rechizitoriu...
...face în cele ce urmează. Dimpotrivă...
...simple lămuriri către cititori și acei...
...prietenii noștri, care ne judecă și...
...damnă pentru nota politică a acestei...
...ete. Vreau să îndrept deci o falsă im-
...nie, generată din cîntărirea aspectelor...
...erioare, arătînd că în firul și cauza...
...durilor noastre, permanentizăm accen-
...destul de abstracte și obiective în rap-
...rt cu contingențele actuale.

*
...Obicinuiul dintr'un fals criteriu împă-
...munit, să ometem prezența intelectua-
...or din angrenajul cutărei efervescente...
...iale. Pentru unii din noi, intelectua-
...se rezumă la un izolat răsfoitor de...
...muri, aristocrat în preferințe și fără...
...ou în manifestări. Valoarea sa socială...
...e anemică și socotit în integralitatea...
...doar ca o noblesse oblige a umani-
...ții, anchilozată într'o artificialitate pa-
...și tabu. Intelectualul, prin definiție...
...lectivă, rămîne un izolat și un contem-
...plativ.

...Din cauza acestei false interpretări...
...caja socială suferă, deoarece lipsește...
...cmaii factorul creativ și năzuitor: in-
...tektualul. Desigur că dezechilibrul se da-
...rește în bună parte și intelectualului,
...re disprețuește pe politician și i se...
...abandonează totuși pasiv.

...Credem că intelectualul este nu numai...
...necesar evoluției sociale ci este chiar...
...nizul generator, susținător și evolutiv...
...Mare sau mică, biruită sau victorioasă,
...națiune nu înfruntă eternitatea nici...
...prin politicienii ei, nici prin armata ei,
...nici prin țărani sau proletarii ei — ci...
...numai prin ce se gîndește, se descoperă...
...se creiază între hojarle ei». Ori ace-
...ste forțe, care mușcă din eternitate, sus-
...țin istoria unei țări și-i alimentează mi-
...șcimea sînt reprezentate numai de in-
...tektualii unei țări. Cari departe de a se...
...prosi în singularizări sau abdicări trebu-
...e și afunde sufletul și experiența în or-
...ganismul colectiv, care e Națiunea, și pe...
...care sînt datorii să-l fertilizeze, desăvîr-
...șindu-l.

...Iată un prim punct, care justifică pre-
...zența intelectualilor la această gazetă de...
...orientare politică. Adăugați la aceasta și...
...necesitatea interioară a omului moral de...
...a contribui cu rivna și valoarea sufletu-
...lui său la dezvoltarea morală a semen-
...ilor săi, și veți înțelege cum se întregesc...
...te cu sensuri multiple această prezență.

...Important într'un caz ca al nostru, nu...
...este dacă o mină de tineri intelectuali...
...sau o mină de ajutor unor camarazi care...
...postuiesc idei politice, ci felul cum susțin...
...și premere această tovarășie.

...Iată ceace vom delimita acum și în...
...alte articole viitoare, — justificînd, în-
...tr'o oarecare măsură, spiritualitatea tîne-
...ktului, grupat modest și harnic în jurul...
...CRUCIADEI.

*
...O primă delimitare: CRUCIADA este...
...o gazetă de orientare nu de luptă. Doi...
...termeni cu înțelesuri, substanțial de di-
...ferite. Orientarea presupune obiectivita-
...te, nonaderență la îngustimea vreunor...
...precepte și analiză. Pe cînd lupta este...
...de natură mai mult fizică, subînțelege...
...aderența unei idei, subiectivism conges-
...tionat pînă la fanatism și nivelarea in-
...dividualității.

...Politicul și spiritualul își înfrățesc, la...
...această gazetă, egalitar, modestele lor pu-
...tințe în vederea unei finalități supreme:
...spiritualizarea Națiunii. Înțelegînd pen-
...tru asta să nu servească nici o ideologie,
...actuală. Să nu creadă în nici o formulă...
...miracol a cărții sau a vieții. Rămînem...
...misi bme. ai renunțării lor convînși că...
...ele sînt eroisme, mai cu folos, decît în ac-
...țiunea cu orice prej. Iată singurul adevăr...
...al lumii acestia, pestrîți și desagrătați.

Prin renunțare, mai mult decît prin ila-
...minism fanatic, suferința îndantează...
...sufletul omului cu purități de martiriu,
...il afinează și-l nemărginește apropiindu-l...
...de Dumnezeuire. (În luptă omul nu este...
...decît un erou. Adică un uriaș bine hră-
...nit și bine făcut, care răstoarnă așezările...
...omenești, așa cum noi ceilalți gîndurile...
...Ori fericirea lumii acestia ar sta în a...
...fi apărută de eroii și îndrumată de mar-
...tirii).

Nu nădăduim în progresul moral al...
...oamenilor, pentru că nu credem în ei...
...Ceiace ne ține, încordați, în acțiune nu...
...e dragostea de oameni. Ci mila de nepu-
...tința, nimicnicia și suferința lor. Arătăm,
...totuși, că numai prin cinste, educație...
...morală, dragoste pentru adevăr și evo-
...luție, dezhumanizare și altruism, omul...
...se poate ameliora. Iar vieța e din nou...
...posibilă.

Deși nu sîntem o școală (literară sau...
...filosofică), condamnăm totuși contem-
...plativitatea. Frumusețea vieții nu stă în...
...uniformitate liniștită, fotografică și la...
...adăpost de orice intemperie. Vieța nu...
...este contemplație, adică exprimare. Ci...
...tăcere, adică acțiune: muncă, progres...
...continuu, revoluții și surprize, delăsări...
...și entuziasme, căderi și sinucideri. Toate...
...petrecute în chip fiesec, demn și modest...
...Îmi revine în minte, cu astă ocazie, una...
...din prea frumoasele cărți ale lui Turghen-
...nieff: *Povestiri vinătoarești*. În această...
...carte Turghenieff înalță un imn, armoni-
...c în murmurul lui — nu a țî-
...pătului — naturii. Ei, bine! acelaș lucru...
...trebuie să facem și cu vieța noastră. Să...
...sanctificăm și să spunem altora nu strî-
...dența neplăcerilor egoismului nostru, ci...
...măiastra armonie a gîndurilor, ostenite...
...în murmurarea realizărilor. A peisagiu-
...lor sufletești, care se conturează în noi,
...atunci cînd ne dăm ideilor și le salaho-
...rim pînă la realizarea cea mai plină de...
...concret și mai apropiată de forma idea-
...lă, întrevăzută.

În afară de aceasta înțelesul vieții este...
...ETIC, nu ESTETIC. Părvan a spus în...
...cărțile sale că nu frumosul absolut (în...
...forță, în gîndire, în creare) e înțelesul...
...vieții actuale a omului social, ci iubirea...
...absolută (în binefacere, milă, jertfă, în...
...moartea pentru aproapele).

NOUȚATE, deci, nu există în linia...
...noastră. Dealtfel, omenirea în atîtea mi-
...lennii de muncă și evoluție, a agitat atîtea...
...inovări, că astăzi cea mai cîminte faptă...
...este IMITAȚIA. Da! să asimilăm bunele...
...rezultate, de pretutîndeni, să le adîncim...
...în chip propriu și conștiincios, și vom...
...împlini suficiente rosturi pe lumea aceas-
...ta. Rolland a spus cîndva profetic «L'er-
...reur qui s'efforce vers la vérité vivante...
...est plus féconde et plus sainte que la vé-
...rité morte».

ALEXANDRU TALEX

GABRIEL ROSETTI
Ecce Ancilla Domini

ICOANA VECHIE

Ioachim Botez : Insemnările unui belfer

Mediul didactic, atît de specific în...
...în preocupări și în mentalitate, rareori...
...a fost prins în poziția scriitorilor noștri...
...actuali, în toate amănunțimile și «ticu-
...rileș» lui.

Este în acest mediu de peștițe men-
...talități și caractere — atît ale celor dela...
...catedre cât și ale celor din bănci — un...
...vast domeniu de studiat și un foarte bo-
...gat material omenesc.

Cu toată această bogăție de resurse...
...însă, n'am întîlnit prea des, — afară de...
...un roman al lui Cezar Petrescu și o mi-
...numată carte cu «dascăli» a lui Anton...
...Holban, — preocupări atente care să re-
...liefeze, plin, atmosfera mediului școlar.

Și de niciieri, par'că, nu păstrezi ată-
...tea amintiri ca din școală.
E o lume în care trăiești clipe — mici...
...dar întense — de bucurie nestăvilită de...
...amărăciunii neînsemnate dar «marș» pen-
...tru tine cel mereu cu obsesia că ești...
...«persecutat» de cutare profesor sau «ne-
...dreptățit» din eroare ori... ghinion.

Nicăieri nu-ți dai mai multă dreptate...
...ca aci, fie că ești elev fie că ești profes-
...or. E între aceste două tabere o ve-
...nică luptă surdă, innăbușită în suflete...
...și numai rareori exploatată, izolat, în...
...cîte un «caz» citit la «fapte diverse».

Din această lume de continuă frămân-
...tare se desprinde, robust, cartea d-lui...
...Ioachim Botez, «Insemnările unui belfer».

E o carte trăită și un autentic docu-
...ment de viață. Autorul n'a vroit însă să...
...ne dea o știre continuă și monotonă, ci...
...în crâmpiele desprinse din oprosita sa ca-
...rieră de belfer, de profesoraș aruncat de...
...soartă printr'atîta felurime de firi, ne-a...
...dat o frescă vie dintr'o lume trăită de...
...toți și totuși necunoscută în toată diver-
...sitatea ei.

Sunt un punct în plus pentru pitorescul...
...cărții d-lui Ioachim Botez îl constituie și...
...gradația în care ne-a prezentat epoca sa...
...de... belferie. Cu foartă multă finețe se...
...desprinde din cartea d-lui Botez mize-
...ria «dascăliei» de provincie. O lume cu...
...mentalități strănte, cu prejudecăți, cu...
...orgolii și «personalitate» de cincî parale,
...atît în școală, printre colegi, cât și în...
...afară de ea.

Un cer prea jos și prea opac stăpînește...
...te deopotrivă decorul și oamenii.

Cît contrast între această gloată uni-
...formă în concepții și ambiții meschine...
...și înțelegerea superioară din comentariile...
...subiective, pe care autorul le strecoa-
...ră printre insemnările sale! Și dacă...
...până la urmă rămîne un învins e poate...
...toemai din pricina vederilor sale, cari...
...— contrar «taberilor» din care făcea par-
...te — priveau cu o perfectă justeț și cu...
...o deplină înțelegere sufletul celorlalte...
...«tabere», a celor mici și rudimentar în-
...drumați de optuzele concepții ale cole-
...gilor săi de belferie.

Poate că am aduce o vină d-lui Ioa-
...chim Botez pentru abundența exagerată...
...până la pedanterie în ceace privește...
...cantitatea de cunoștințe pur... belferești...
...cu cari a împănât fiecare capitol.
Credem însă că voit a făcut această...
...pentru a da o notă specifică «insemnări-
...lor sale».

Mai presus de orice însă, se situează...
...stilul acestei cărți. Fluiditatea caracteris-
...tică cu care este scrisă această carte ne...
...face să ne gîndim la împletiturile atît...
...măestrite din scrisul lui Ion Chica ală-
...uri de care d-l Ioachim Botez se si-
...tuează cu incontestabile afinități.

AUREL CHIRESCU

Critica și scriitorul tînăr

Cartea scriitorului tînăr are azi cea...
...mai îngrată soartă. După toate opiniile...
...această carte e născută moartă.

Mai ales cînd scriitorul nu are prie-
...teni gazetari și nu a frecventat nici un...
...cenaclu.

O carte trăește prin cititorii ei, cari...
...o fac să circule și cari de multe ori —...
...prin recomandăție verbală — servesc...
...cărții mai mult decît toți criticii la un...
...loc.

O carte ca să fie bine lansată (adică...
...să pătrundă în marele public) are ne-
...voe de presă. Și anume: de notițe care...
...să anunțe apariția, și de articole critice...
...Dar acestea nu sînt realizabile decît în...
...două cazuri, întîiu cînd ești vizitatorul...
...vreunui cenaclu și al doilea cînd frec-
...vențezi *Capșa* și *Corso*. Important e însă...
...să fi bucureștean.

Dacă scriitorul însă a stat izolat, ne-
...făcînd legături sau dacă e provincial...
...nu mai poate spera să «pătrundă» vre-
...dată. Acest scriitor e sortit să rămînuă a-
...nonim.

Oricît de talentat ar fi e forțat să ve-
...geteze în provincia lui mizeră și din...
...colț de țară.

Mi-amintesc de Vladimir Cavarnali,
...care deși premiat pentru un volum de...
...poezii apărut în editura *Fundațiilor Re-
...gale pentru literatură și artă Regele Car-
...ol II*, totuși a fost trecut sub tăcere...
... (Excepție face ceace câteva cronici scrise...
...despre cartea lui, dar și acelea întăr-
...ziate, fugare și presărate cu răutăți).
Și nu trebuie să se uite că Vladimir Ca-
...varnali era acomodat cu Bucureștii. El,
...însă, a stat departe de orice grup, grupu-
...leț sau om cu trecere. Dealtfel, așa este...
...el. Un om modest și care se complace...
...în izolare. Deși cartea lui a circulat...
...prin recomandății verbale și trăește în...
...cîteva suflete, a rămas totuși încă ne-
...cunoscută multora. Dar cazul lui Cava-
...rnali, basarabeanul care își iubește Bucea-
...gul, și care și acum îi mîngăie întînsul...
...în peregrinările lui de profesor secun-
...dar, nu este unic. E unul dintre prea...
...multiplele cazuri.

La noi s'a împămîntenit obiceiul de...
...a se primi cu neîncredere (mai exact...
...este, a i se ignora) operele tinerilor.

Cartea unui tînăr nu se bucură de...
...nici o judecată serioasă.
Critical o cercetează superficial (a-
...tunci cînd o cercetează) și o declară...
...slabă, inutilă, naivă, dezordonată, neîn-
...temeiată, fără acțiune, fără colorit, fără...
...adîncire psihologică, etc. etc.

Graba cu care se pronunță un critic,
...te face să rămîi pe gînduri. Mulți nici...
...nu citesc cărțile în întregime.

Și cînd mă gîndesc că un critic fran-
...cez spunea că, nu poți să-ți dai o pă-
...rere despre o carte decît după ce-ai ce-
...tit-o de zece sau douăzeci de ori. Deși...
...exigență exagerată, totuși, așa este. Pri-
...ma lectură te poate fura prin stilul pe...
...care-l posedă scriitorul, sau te poate...
...respinge tot din cauza stilului. A doua...
...lectură îți descoperă, calități sau de-
...fecte pe cari la prima nu le-ai observat...
...A treia lectură, a patra, a cincia, au ace-
...laș rost. Decî o carte e realizată cu cît...
...o lectură nouă a ei te atrage și mai mult...
...în loc să te plitisească. Sînt sigur că...
...un critic al nostru ar avea cu totul alte...
...păreri despre o carte după a treia sau...
...a patra lectură.

Nu pledez pentru mai multe lecturi...
...ale aceleași cărți (aceasta n'ar practi-
...ca-o nimeni) dar e necesar o lectură A-
...TENTA și o pronunțare mai sinceră.

Pentru că uitam să spun că la noi se face...
...și o politică a simpatiiilor literare.

Dacă editorii s'ar lua după părerile...
...criticilor noștri, ar însemna să nu edi-
...teze nici o carte. Fiîndcă o parte din...
...acești critici neagă un număr de scri-
...tori, iar cealaltă parte pe scriitorii cari...
...au mai rămas. Așa că după opinia cri-
...ticeii noastre nu avem nici un scriitor...
...Noroc, însă, că editorii nu primesc...
...nici o sugestie «critică», ci își exer-
...sează meseria pe cont propriu și neme-
...resc adesea în plin. Greșesc și ei de-
...tul de des, dar, ce să-i faci nu sînt...
...nici ghicitori, nici, CEL PUTIN, cri-
...tici.

În astfel de situație ce fel de public...
...cititor mai putem avea!? Și totuși acest...
...public există. Dar există datorită lui și...
...directivelor pe care și le dă singur. Cri-
...tica nu mai are nici un rost. Dealtfel...
...la noi nici nu se mai face critică. Ci...
...pur și simplu recenzie literară, care nu...
...e altceva decît însemnarea apariției vre-
...unei cărți noi, pe răbojul foiletoanelor...
...de gazetă. Recenzia literară e o simplă...
...constatare a apariției, cu rezumarea su-
...biectului și tălmăcirea lui mai pe înțe-
...lesul tuturor. Pe cînd rostul criticii este...
...de a însemna apariția ca un eveniment...
...și de a discuta problemele pe care le...
...deschide cartea și pe care le desbat...
...ea. Observînd care e aportul scriitoru-
...lui, cu cartea lui nouă, în cultura timpu-
...lui. Dacă poate însemna un fenomen...
...s'au rămîne o simplă încercare, numai.

Critica literară trebuie să judece pro-
...blemele — ca probleme — pe care le...
...desbătea autorul precum și în legătură...
...cu concepția autorului și realizarea lui.

Scriitorul tînăr are absolută nevoie să...
...se scrie despre el. El nu poate suporta...
...tăcerea dimprejurul lui. Este neloială...
...Și totuși practica tăcerii este foarte în-
...tînsă azi, mai ales în ceace privește pe...
...tineri.

Un scriitor tînăr care a tipărit o carte...
...o trimete la toate ziarele și săptămî-
...nalele, ca să i-se anunțe și să-i fie dis-
...cutată la rubrica respectivă. Cu toate...
...acestea notițele despre carte nu apar, iar...
...criticii gazetelor întîrzie să se ocupe...
...despre carte. Unde ne este deci obiec-
...tivitatea, loialitatea, bunul simț? Faptul...
...că țî-a fost trimisă cartea te obligă s'o...
...anunți cel puțin la «*curier literar*», dacă...
...nu vorbești despre ea în vreo cronică.

Dece atîta rare credință față de scri-
...torul tînăr? Dece această trecere sub...
...tăcere? Cînd vr'un critic oficial, critică...
...o carte a vreunui tînăr face atîtea ob-
...servații și e atît de exigent, neobservînd...
...că de multe ori acuză pe scriitor...
...de lipsă de acord gramatical, din cauza...
...vreunei greșeli de tipar. Alte ori inten-
...ționat trece peste părțile realizate...
...operei, pentru a nu-i găsi nici un merit...
...Nu știu de ce critica noastră e foarte...
...sceptică față de tot ceace poartă sem-
...nătură tinerească. Ea nu acordă nici un...
...credit, așa cum face consacraților care...
...în general scriu prost.

Mai trebuie adăugat că în domeniul...
...criticii, cei care deservesc mai mult pe...
...tineri, sînt tot tineri. Acești tineri —...
...parveniți — sînt primi cari trec sub...
...tăcere o manifestare tinerească sau caută...
...s'o prezinte în cele mai defavorabile cu-
...lori.

Trist dar adevărat. Cînd sînt sus, toți...
...uită că au fost jos și mai ales că au...
...să revină jos.

De altfel și aci se repetă povestea...
...cozii de topor care se găsea în pșdure.

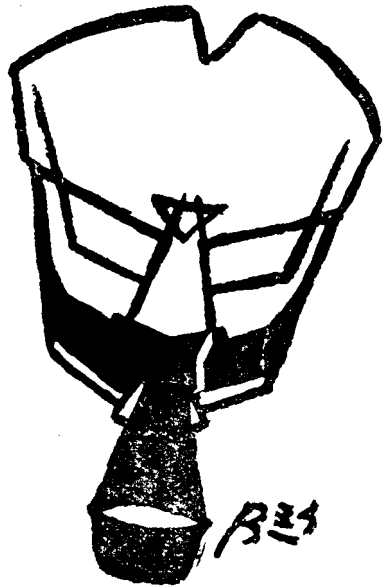
PAUL BARBULESCU

PANAIT va publica
ISTRATI în numărul viitor
al gazetei noastre:

Cine propagă
antisemitismul

FRESCA POLITICA Cronica externă

Foarte semnificativă această tentativă zgomotoasă a monopolizării naționalismului sub protecția baionetelor guvernamentale.

D. AL VAIDA VOEVOD

În special semnificativă, deoarece un partid sau mai precis, o grupare dintr'un partid, în speță grupul Vaida, manevrează sub auspiciile partidului dela guvern, prin definiție, dușman de moarte al partidului Național Țărănesc.

De ani de zile, grupuri și grupulețe au luptat fățiș pentru respectarea naționalismului în România.

D. IULIU MANIU

Unele, pornite în mod impetuos, sau calmat, mulțumindu-se a propaga, fie în mod copilăresc prin mijloace primitive, fie prin discursuri academice ideile naționaliste.

Altele, mai dinamice și compuse din material superior, au încărcat în mod simțitor ani de-a rândul bu-

D. ION MIHALACHE

getul ministerului de Interne, pentru alocațiile de hrană plătite multiplelor închisori drept întreținere obligatorie.

Deosebirea între aceste două categorii de naționaliști este fundamentală.

Cei dintâi, au gustat îndelung

din dulcelețurile guvernării.

Cât timp era la modă democrația integrală, au stors ce era de stors din acest instrument.

Cealalți, au făcut ce au făcut, constrânși de suferințele exprimării unor deziderate legitime, dar nerespectată de confrății români în România, a noastră a tuturor.

Adică, acei sinceri de eri, au fost purtați din închisoare în închisoare, iar acei, țărăniști, adhoc naționaliști cei mai infocați, beneficiază de ajutorul aparatului administrativ.

Care este oare explicația?

Toate partidele politice se întotdeauna naționale.

Cum a fost aplicat după război acest naționalism de speță politică, știm cu toții.

D. Dr. N. LUPU

Cea ce pare în afară curios, este atitudinea partidului Liberal dela guvern, față de declanșarea acestei furtuni naționaliste.

Un guvern, are totdeauna interes, ca partidele mai puternice din opoziție, să se fărâmițeze, dacă e posibil.

Mai ales, cum este astăzi cazul, când în partidul prezidat de domnul Mihalache, predomină cel puțin două curente distincte, guvernul ar avea în mod logic tot interesul ca lupta între aceste curente să se desfășoare liberă.

Or, aceasta nu s'a întâmplat.

Una din aceste subîmpărțiri este

D. V. V. TILLEA

terorizată de același aparat administrativ, de pe urma căruia, cealaltă fracțiune își continuă zgomotos marșul național.

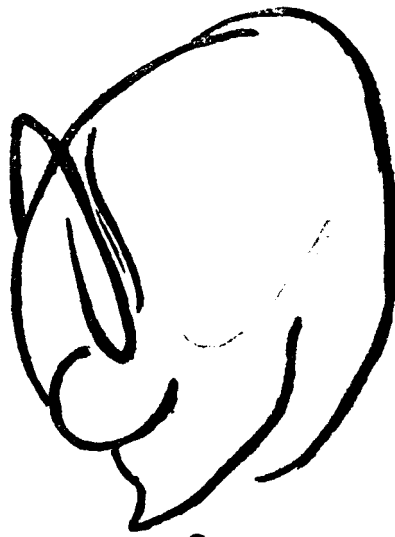
Nu intrăm în detaliile de diferențiere a naționalismului acestor două fracțiuni.

Constatăm însă, că naționalismul acestor doi adversari, adică domnii: Iuliu Maniu și Alexandru Vaida, pornește din același făgaș.

Dacă naționalismul domnului Iuliu Maniu nu este exprimat atât de zgomotos, trebuie să recunoaștem că viața domnului Maniu este conformă cu linia dreaptă a omului de caracter care nu face compromisuri.

Nu am auzit de nici un consiliu

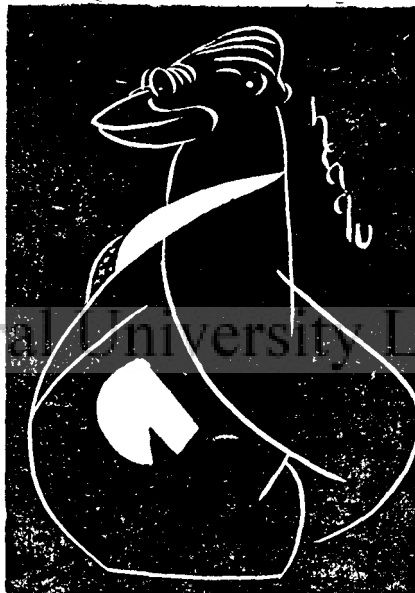
de administrație din care ar fi făcut parte Iuliu Maniu.

Brânduz
D. A. C. CUZA

Domnul Alexandru Vaida, membru vechi în multiple consilii de administrație evreești, a fost cooptat recent și de Româno-Americană, societate, care și-a exprimat adesea, o oarecare independență surprinsă față de Statul Român sărăcit.

Din care parte, ne întrebăm atunci, putem aștepta o aplicare reală a naționalismului pozitiv, do-

D. GH. TĂTĂRĂSCU

rit de toți naționaliștii adevărați?

Cea ce însă nu am parvenit încă să înțelegem, este situația Domnului G. Tătărăscu și Dinu Brătianu, prin definiție exponentă a naționalismului tradițional, față de un adversar politic care intră în domeniul lor spre a-i distruge cu arma lăsată, fără rezistență, tot lor.

Probabil, că piesele, care se joacă, au alte scopuri, pentru noi prea greu de înțeles.

Dacă cineva aplaudă aplicarea naționalismului integral, apoi cred că în primul rând sunt acei, care au încărcat Bugetul dela Interne, capitolul închisori, pentru delictul naționaliste.

Numai de s'ar aplica odată, integral, de jos până sus, acest numărul clausus, adesea numai politic.

Nu ne interesează, cine îl va aplica, dar suntem sceptici în privința unuia care palmuește în public un adversar și după violența comisă cere pe din dos scuze.

SERGIU LECCA

Din succesele Cruciei

În discursul rostit la Timișoara, d. dr. Al. Vaida-Voevod, a declarat între altele:

„Eu nu sunt nici de dreapta, nici de stânga, eu sunt adeptul strănepoților lui Traian“... (sic! sic! sic!)

Ca o bombă ne vedem în plină revoluție în Grecia. Pornită din nou de către Venizelos, veteranul mișcărilor din patria lui. El care în numele naționalismului grec a răsturnat un tron, a înscăunat republica și a condus destinele țării lui până la înglobarea Greciei în concernul intereselor Europeene, a pornit din nou din insula Creta împotriva guvernului actual, care prin metodele și slăbiciunea lui deschide larg porțile unor aventuri viitoare. Venizelos, deși bătrân și obosit, domnește astăzi totuși asupra idealismului și avântului poporului grec. Tzaldaris impus de armată și de constelația intereselor internaționale n'a știut în deajuns să cucerească și să ție frâul destinelor grecești. În lupta ce se duce astăzi se încaeră două concepții: Republica, însă cu independența ei politică, și entitatea ei etnică și pe de altă parte un fel de dictaturi ne-manate, însă din conștiința poporului. Care din două va învinge rămâne de văzut. Noi credem însă că dacă actualul regim va putea înfrânge pe Venizelos, ei vor trebui să facă apel unei noi forme, reintroducând monarhia, fie rechemând pe fostul rege George, sau pe ducele de Kent. În cazul al doilea de altfel ca și cel dintâi Grecia este din nou pe pragul unor frământări mai lungi, de care toată internaționala, semănătoare de uri și sânge caută să-și tragă profitul. Căci ea nu poate activa între marile puteri și pentru existența ei chiar trebuie să găsească

țări unde o scânteie ajunge ridice în afară de turburări interne, pretenții și revendicări ale țărilor vecine. Nu trebuie uitat că Macedonia a fost și rămânea mărul de discordie între Bulgaria, Jugoslavia și Italia și că orice mișcare din partea uneia poate deslănțui furtuni.

In Germania se face pregătire enormă pentru primirea lui Sir Simon și cu siguranță că atât calmul cât și tactul delegatului Englez găsi calea de mijloc pentru soluționarea atât a chestiei armamentelor cât și a sferelor de interes toată lumea dându-și seamă că o masă compactă de 65.000.000 oameni bogată prin unitatea națională nu poate fi nici neglijată necum injosită.

In Ungaria demisia guvernului este o manevră pentru ca tot D. Gömbos și D-l Kanya să formeze guvernul cu tendințe mai revizioniste și mai categorice ca până acum, aceasta sub presiunea creșterii cândă a contelui Bethlen.

In conflictul dintre Italia și Albania se încearcă crearea unei zone neutre de 6 Km. Astfel că nici acolo pericolul unui război nu este acut.

Atenția trebuie să fie asupra programului de armament preconizat de Japonia. Dacă finanțele o vor susține, vom vedea peste un an una din cele mai formidabile flote și în același timp și practici ei în Mongolia și China de Nord pornind la un nou atac de creșterea State zise independente, dar sub controlul ei.

Const. Caragea

D. EUGEN FOARFECĂ

CRUCIADA ROMANISMULU

Director: MIHAIL STELESCU
Redactor șef: ALEXANDRU TALEA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Str. Emil Costinescu 17

București 6,

Abonamentul anual: 100
Autorități și instituții: 500
Pentru studenți și muncitori 75
Pentru străinătate 500

Căutăm corespondenți în celelalte țări principale ale țării. Atragem atenția că la o gazetă săptămânală și de logică ne trebuiește o corespondență adecvată iar nu fapte diverse.

SĂNĂTATEA, dir. Sigmand S. Insemnăm cu sentimente frățești, în ziua celor 35 de ani, sărbătorii cu ziua numărului pe Martie.